

ISSN 7840-1074

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA STATISTIKU
BOSNE I HERCEGOVINE

M E T O D O L O G I J A

G O D I Š N J E I S T R A Ź I V A N J E

O G R A Ā E V I N S K I M R A D O V I M A

Sarajevo, decembar
2007

METODOLOŠKI DOKUMENTI

METODOLOŠKI DOKUMENTI - Godišnje istraživanje o građevinskim radovima

Izdavač : AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
Bosna i Hercegovina, Sarajevo, Zelenih beretki 26
Tel/Fax: +387 33 222 626
Web site: www.bhas.ba
E-mail: bhas@bhas.ba

Odgovara: Zdenko Milinović, direktor

Priprema: Korajčević Ševala, dipl.ing.građ.

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor

PREDGOVOR

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje metodologiju za sprovođenje **Godišnjeg istraživanja o građevinskim radovima**. Ovim istraživanjem obuhvataju se svi građevinski radovi koji su izvedeni u izvještajnoj godini.

Za sprovođenje godišnjeg istraživanja o građevinskim radovima koristi se **Klasifikacija vrsta građevinskih objekata** („Službeni glasnik BiH” broj 11/06) koja je urađena na osnovu *Classification of Types of Constructions, CC, Final version, 1997*.

Korištenjem Klasifikacije je osigurana zajednička osnova za prikupljanje i obradu podataka iz područja građevinarstva na standardizovan način, čime se osigurava njihova uporedivost na europskom i međunarodnom nivou.

U ovoj publikaciji Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje izmijenjene obrasce i uputstva zbog primjene europskih statističkih standarda.

U metodologiji su sadržana sva neophodna metodološka objašnjenja, koja se odnose na cilj i predmet istraživanja, definicije, jedinice posmatranja, organizaciju i sprovođenje istraživanja, kao i na obradu podataka i publikovanje rezultata, i namijenjena je kako onima koji sprovode istraživanje tako i korisnicima podataka.

Direktor

Zdenko Milinović

SADRŽAJ

UVOD	7
DIO I	
PRAVNI OSNOV ISTRAŽIVANJA	8
METODOLOŠKE OSNOVE	8
Cilj istraživanja	8
Predmet istraživanja	8
Izvještajne jedinice	8
Prikupljanje podataka	9
DIO II	
DEFINICIJE	9
Osnovni pojmovi	9
Vrste radova	10
Razvrstavanje građevinskih objekata	12
ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA	
Organi za sprovođenje istraživanja	12
Rokovi za snimanje i prikupljanje podataka	12
Obrada i publikovanje podataka	13
Obrasci	13
Spisak obradnih tabela	13
DIO III	
INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA	
Godišnji izvještaj o građevinskim radovima - GRAĐ-11	17
Kontrolnik godišnjeg izvještaja o građevinskim radovima - GRAĐ-12	19
Godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika - GRAĐ-11a	23
Kontrolnik godišnjeg izvještaja o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika - GRAĐ-12a	24
Uputstvo za popunjavanje godišnjeg izvještaja o građevinskim radovima (GRAĐ-11 i GRAĐ-12)	31
Uputstvo za popunjavanje godišnjeg izvještaja o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika (GRAĐ-11a i GRAĐ-12a)	43
Uputstvo o načinu prikupljanja (ažuriranja) podataka za godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika u izvještajnoj godini (Građ-11a, za zgrade koje su u prethodnoj godini ostale nezavršene)	55
Spisak nezavršenih zgrada (listing)	57

Uvod

Istraživanjem su obuhvaćena građevinska i građevinsko-zanatska preduzeća koja su izvodila radove novogradnje, dogradnje, rekonstrukcije, adaptacije, redovnog održavanja i velike opravke u toku godine za koji se podnosi izvještaj, kao i građevinski radovi na zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika.

Obuhvaćeni su građevinski objekti svih oblika vlasništva.

U cilju prilagođavanja praćenja statističkih istraživanja prema europskim standardima. Agencija za statistiku objavila je Klasifikaciju vrsta građevinskih objekata (usklađenu sa „ Classification of Types of Construction”, final version 21/8/97 by Eurostat), koja se kao metodološko gradivo upotrebljava za razvrstavanje građevinskih objekata.

Korištenje Classification of Types of Construction – CC u domenu kratkoročne i strukturno poslovne statistike propisuju relevantne uredbe Vijeća Europe, i to:

- Uredba o kratkoročnoj statistici – „Short Term Statistics (STS) Regulations”, Broj 1165/98 od 19 maja 1998, ANEKS B – Građevinarstvo
- Uredba o strukturno-poslovnoj statistici– „Structural Business Statistics (SBS) Regulations” Broj 58/97 od 20 decembra 1997, ANEKS 4- Detaljni modul za strukturnu statistiku Građevinarstva

Navedeni propisi nameću obavezu prikupljanja i obrade podataka iz područja građevinarstva na standardizovan način čime se osigurava njihova uporedivost.

Prikupljeni podaci omogućavaju :

- praćenje obima građevinske proizvodnje,
- prikazivanje veličine i sagledavanje strukture investicionih ulaganja u građevinske objekte prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata,
- praćenje strukturnih promjena u građevinskoj djelatnosti, analizu promjena u konstruktivnom sistemu, analizu uticaja katnosti zgrada i sistema građenja na vrijednost zgrada,
- pripremu mjera za usmjeravanje stambene izgradnje,
- praćenje pojave i kretanja u društvu radi analiziranja i sačinjavanja puzdane procjene na osnovu koje se mogu donositi odluke i preduzimati mjere za vođenje politika
- obrazovnim ustanovama, naučnicima, istraživačima i analitičarima da koriste objektivne i pouzdane informacije o stanju i kretanjima u društvu,
- EU organizacijama i drugim nosiocima međunarodne saradnje da baziraju svoje aktivnosti na međunarodno uporedivim statističkim podacima , itd.

PRAVNA OSNOVA ISTRAŽIVANJA

Statističko Godišnje istraživanje o građevinskim radovima sprovodi se na osnovu Statističkog programa Bosne i Hercegovine i entitetskih statističkih programa za period 2005-2008 i godišnjih Planova rada statističkih institucija u Bosni i Hercegovini.

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj istraživanja

Godišnji izvještaj o građevinskim radovima treba da obezbijedi rezultate građevinske aktivnosti po vrstama građevina, mjestu gradnje i fazi izgradnje. U tom cilju prikupljaju se podaci o vrijednosti izvedenih radova, veličini građevinskog objekta u odgovarajućoj jedinici mjere, kao i o strukturi i tehničkim karakteristikama, i to od svih izvođača radova i o svim građevinama na kojima su se izvodili građevinski radovi u izvještajnoj godini.

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem predstavljaju rezultat rada građevinskih preduzeća, kao i privatnih osoba, na teritoriji Bosne i Hercegovine, **bez građevinskih radova u inostranstvu**.

Kada je riječ o pravnim osobama iz oblasti građevinarstva, prikupljaju se i podaci o prosječnom broju radnika, efektivnim satima rada i sl.

Predmet istraživanja

Predmet istraživanja su:

1. Svi građevinski objekti na kojima su u izvještajnom periodu izvođači radova izvodili građevinske, završne i zanatske radove, bez obzira na to da li je riječ o radovima novogradnje i dogradnje, ili o radovima rekonstrukcije, adaptacije i modernizacije, velikim opravkama i redovnom održavanju.
2. Svaka zgrada novogradnje koja je građena u toku izvještajne godine u organizaciji individualnih vlasnika, kao i zgrade koje su dograđene (pod uslovom da je dograđen najmanje jedan stan, poslovni objekat, i sl.), odnosno adaptacija nestambenog prostora u stambeni.

Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice su:

1. sve pravne osobe koja su u Registru poslovnih subjekata prema Klasifikaciji djelatnosti BiH razvrstane u građevinsku djelatnost definisanu u području F – Građevinarstvo;
2. pravne osobe koje nisu razvrstane u građevinsku djelatnost, ali imaju jedinice koje obavljaju građevinske radove
3. opštinski organ nadležan za poslove građevinarstva, za zgrade građene u organizaciji individualnih vlasnika na svojoj teritoriji.

Prikupljanje podataka

Istraživanje se sprovodi izvještajnom metodom i obuhvata sve građevinske firme koje su izvodile građevinske radove u izvještajnoj godini.

Podaci o građevinskim objektima koje su gradili pravne osobe daju se putem obrazaca GRAĐ-11 i GRAĐ-12, na osnovu tehničke i finansijske dokumentacije koja je obavezna za svaki građevinski objekat.

Za zgrade građene u organizaciji individualnih vlasnika podaci se daju na obrascima GRAĐ-11a i GRAĐ-12a, na osnovu dokumentacije i evidencije nadležnog općinskog organa ili se snimaju direktno na terenu na građevinskim objektima.

DEFINICIJE

Osnovni pojmovi

Građenje je izvođenje građevinskih i građevinsko-zanatskih radova, ugradnja instalacija, postrojenja i opreme.

Građevinski objekti su konstrukcije spojene sa zemljom, napravljene od građevinskih materijala i gotovih građevinskih komponenti, nastali kao rezultat određenih građevinskih radova. Poljoprivredni radovi, koji se tiču pripreme zemlje, sijanje ili sađenje itd., ne spadaju u građevinske radove.

Objekti visokogradnje su konstrukcije s krovom i spoljnim zidovima koje se mogu upotrebljavati kao samostalne korisne cjeline i koje pružaju zaštitu od vremenskih i drugih spoljnih uticaja, a namijenjene su za stanovanje, obavljanje neke djelatnosti ili za smještaj i čuvanje životinja, robe, opreme za različite proizvodne i uslužne djelatnosti itd.

Zgradama se smatraju i građevine koje imaju krov, ali nemaju (sve) zidove, npr. nadstrešnice, kao i građevine koje su pretežno ili potpuno smještene ispod površine zemlje, npr. skloništa, podzemne garaže, prodavnice i drugi poslovni prostor u podzemnim prolazima, i sl.

Individualna zgrada (zasebna zgrada) je svaka slobodnostojeća zgrada, a u slučaju kada objekti imaju zajedničku konstrukciju tj. dotiču se (npr. građevine povezane jednom stranom ili niz kuća za stanovanje), svaka se jedinica koja je odvojena od drugih protivpožarnim zidom koji se proteže od krova do podruma smatra zasebnom zgradom. Ukoliko kod zgrada sa zajedničkom konstrukcijom nema protivpožarnog zida, zgrade se smatraju individualnim građevinama ako imaju vlastiti ulaz, sopstveno održavanje sistema (vlastite komunalije i sisteme snabdijevanja vodom, el. energijom i sl.) i koje je moguće koristiti odvojeno.

Objekti visokogradnje su podijeljeni na stambene i nestambene zgrade.

Stambene zgrade su zgrade kod kojih se najmanje pola zgrade (50% ukupne korisne površine) upotrebljava za namjene stanovanja. Ukoliko se za namjene stanovanja upotrebljava manje od polovine ukupne korisne površine zgrada se smatra nestambenom.

Nestambene zgrade su zgrade koje se uglavnom upotrebljavaju ili su namijenjene za nestambene svrhe. Ako je najmanje polovina od ukupne korisne podne površine zgrade namijenjena za stambene svrhe, zgrada se klasificira kao stambena zgrada.

Stanom se smatra svaka građevinski povezana cjelina namijenjena za stanovanje, koja se sastoji od jedne ili više soba sa odgovarajućim pomoćnim prostorijama (kuhinja, ostava, predsoblje, kupatilo, zahod i sl.) ili bez pomoćnih prostorija, i ima jedan ili više posebnih ulaza direktno iz hodnika, sa stepeništa, iz dvorišta ili sa ulice.

Ukupna korisna površina stana (m²) je korisna površina stana mjerena unutar vanjskih zidova stana. Isključuju se površine podruma i potkrovlja koji nisu uređeni prostori kao stan, površine garaža, kotlovnica, ostava i sl., kao i stepeništa, i druge zajedničke prostorije u zgradama s više stanova.

Ukoliko se daju podaci o stanovima u porodičnim kućama, u korisnu površinu stana ne uračunavaju se površine podruma, tavana, stepeništa, ili hodnika koji povezuju dva stana (osim ako povezuju prostorije istog stana), kao i površine garaža, kotlovnica i ostava.

Definicije fizičkih mjernih jedinica koje se koriste u statističkim istraživanjima na objektima novogradnje u sektoru 1-Objekti visokogradnje su slijedeće (u skladu sa preporukama Eurostata i UNECE):

m² – Bruto površina zgrade je zbir površina svih etaža u zgradi koje su obuhvaćene vanjskim zidovima, uključujući i debljinu vanjskih zidova.

Obuhvataju se i etaže čiji je pod ispod površine srednje kote vanjskog zemljišta, kao i prizemlja i sve etaže iznad prizemlja, uključujući i površine stepeništa, liftova, hodnika, ulaza, prolaza i sl., a isključuju se površine balkona.

m³ - Bruto zapremina zgrade je zbir zapremine svih natkrivenih dijelova zgrade, uključujući vanjske zidove. Izračunava se tako da se građevinska bruto površina odgovarajućih dijelova zgrade pomnoži sa visinom tih dijelova.

Početna kota visine zgrade (ili dijelova zgrade) je površina poda podruma ili druge najniže etaže u zgradi, a krajnja kota je srednja visina krova. Za zgrade sa ravnim krovom ili terasom, koja je ujedno i tavan najviše etaže, kao krajnja kota visine zgrade uzima se kota gornje površine ravnog krova ili terase.

Veličina dograđenih dijelova zgrade (u horizontalnom ili vertikalnom smjeru) prikazuje se u fizičkim mjernim jedinicama samo u slučaju ako su takvom gradnjom dobijeni novi stanovi ili poslovni prostori. Fizičkim mjernim jedinicama ne prikazuje se dogradnja soba ili pomoćnih prostorija unutar postojećih stanova i slična proširenja postojećih poslovnih prostorija.

Objekti niskogradnje su svi građevinski objekti koji nisu uvršteni u objekte visokogradnje: željeznice, putevi, mostovi, autoputevi, aerodromske staze, bazeni itd.

Završenim građevinskim objektom smatra se svaka građevina na kojoj su završeni svi predviđeni građevinski, zanatski i instalacioni radovi, tako da može da se koristi u svrhe za koje je namijenjena.

Vrste radova

Novogradnja podrazumijeva izgradnju novog građevinskog objekta na mjestu gdje prije nije bilo nikakve građevine ili je ona postojala, ali je uklonjena.

Novogradnjom se smatra i ponovna izgradnja (od temelja) zgrada koje su zbog elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i slično u potpunosti srušene ili su bile toliko oštećene da su morale potpuno da se sruše.

Novom izgradnjom puta ili željezničke pruge smatra se kompletno izgrađen donji ili gornji stroj sa potpunim prosijecanjem nove trase, ili sa djelimičnim korištenjem stare trase, pri čemu se potpuno mijenja donji stroj.

Dogradnja podrazumijeva dogradnju novih dijelova građevine (u horizontalnom ili vertikalnom smjeru) na postojeću građevinu. To su građevinski radovi kojima se dobijaju nove upotrebne cjeline uz postojeće građevine ili na postojećim građevinama, kao npr. potpuno novi stan ili poslovni prostor, ili npr. produženje postojećih saobraćajnica, vodovodnih, kanalizacionih i drugih cjevovoda ili komunikacijskih vodova i sl. Ovdje se ne obuhvata proširenje postojećih građevina, npr. dogradnja pojedinih soba ili poslovnih prostora, proširenje saobraćajnica ili druga proširenja kojima se obično povećava kapacitet postojećih građevina.

Obnavljanje starih, urušenih, napuštenih zgrada podrazumijeva građevinske radove kojima se najmanje jedan stan ili drugi prostori u zgradi potpuno obnavljaju uz korištenje bitnih dijelova postojeće konstrukcije, sačuvanih spoljnih pročelja zgrada itd., iako su unutrašnje tavanke i zidne pregrade potpuno porušene (npr. zbog starosti zgrade, elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i sl.).

Adaptacija nestambenog prostora u nove stanove podrazumijeva promjenu namjene nestambenog prostora u stambeni. To su građevinski radovi kojima se postojećem prostoru u zgradi (npr. tavanke ili podrumski prostor koji do tada nije bio uređen za stanovanje, garaže, prostor u kom se obavljala neka proizvodna ili uslužna djelatnost) mijenja namjena odnosno on se pretvara u jedan ili više stanova.

Pod ostalim adaptacijama prostora u zgradama podrazumijevaju se građevinski radovi kojima postojeći prostor u zgradi (npr. stan, tavanke ili podrumski prostor koji do tada nije bio uređen za poslovne svrhe, garaže, itd.) mijenja namjenu odnosno postaje poslovni prostor ili se izvode radovi kojima se postojeći poslovni prostor prilagođava za drugu poslovnu namjenu.

Poboljšanja postojećih građevina su građevinski radovi kojima se bitno poboljšava upotrebna vrijednost građevine (npr. kapacitet), odnosno produžuje njen vijek trajanja. U takve radove spadaju: proširenje građevina, prepravke, obnavljanje i modernizacija, kao i zamjena bitnih dotrajalih dijelova građevine.

Proširenje građevinskih objekata podrazumijeva građevinske radove kojima se proširuju postojeće građevine, npr. dogradnja soba ili pomoćnih prostorija u postojećim stanovima ili poslovnim prostorijama, proširenje saobraćajnica radi veće propusne moći, zamjena postojećih cjevovoda i vodova sa onima koji imaju veći kapacitet i sl..

Prepravke, obnavljanje i modernizacija podrazumijeva građevinske radove kojima se bitno poboljšava kvalitet, funkcija, kapacitet i trajanje postojeće građevine. Obuhvataju se radovi kojima se utiče na tehničke osobine bitne za građevinu, kao što su npr. sanacija, modernizacija, radovi zbog promjene tehnološkog procesa u proizvodnji itd. Ovoj grupi radova pripada i uvođenje instalacija plina, centralnog grijanja, uređaja za klimatizaciju, liftova i drugih instalacija u zgrade u kojima do tada nije bilo tih instalacija.

Zamjena bitnih dotrajalih dijelova građevinskih objekata podrazumijeva građevinske radove kojima se potpuno zamjenjuju dotrajali ili usljed raznih nepogoda uništeni bitni dijelovi građevine, kao npr. kompletne krovne konstrukcije, stepeništa, liftovi, prozori i sl. ili kompletna zamjena dotrajalih električnih, vodovodnih i drugih instalacija, zamjena dotrajalih pruga na čitavoj trasi ili dijelu trase, presvlačenje dijela puta ili čitavog puta novim slojem asfalta itd.

Redovno održavanje i popravke su građevinski radovi koji se povremeno obavljaju radi održavanja građevinskih objekata u upotrebnom stanju.

Razvrstavanje građevinskih objekata

Za razvrstavanje građevinskih objekata koristi se **Klasifikacija vrsta građevinskih objekata**. Jedinica razvrstavanja je individualni građevinski objekat (zgrada, put, cjevovod itd.). U nekim slučajevima objekat se može razvrstavati samo kao cjelina.

Za složene konstrukcije koje se sastoje od npr. nekoliko zgrada, svaka zgrada mora da se razvrsta kao odvojena jedinica. Ako se, npr. škola sastoji od školske zgrade i đakčkog doma, školska zgrada je razvrstana pod šifru 1263, a đakčki dom pod šifru 1130. Međutim, ako nisu dostupni detaljniji podaci, čitav kompleks treba svrstati pod 1263, tj. u Zgrade srednjih i ostalih škola.

Građevinski objekti se razvrstavaju prema njihovoj specifičnoj namjeni. Za građevinske objekte koji se koriste ili su namijenjeni za različite svrhe (npr. kombinovana stambeno-poslovna zgrada) šifra se određuje prema pretežnoj namjeni objekta. U Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata je dat detaljan opis određivanja pretežne namjene građevinskog objekta.

ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA

Organi za sprovođenje istraživanja

U pripremama i sprovođenju istraživanja iz područja građevinarstva učestvuju Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine – ekspozitura Brčko, Republički zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, u saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku, utvrđuje metodološke osnove, dizajnira obrasce i uputstva za njihovo popunjavanje, vodi računa o efikasnom sprovođenju istraživanja, kontroliše i obrađuje podatke i priprema rezultate istraživanja za nivo Bosne i Hercegovine.

Rokovi za snimanje i prikupljanje podataka

Snimanje podataka za zgrade građene u režiji individualnih vlasnika obavlja se u toku mjeseca januara tekuće godine, sa stanjem 31. decembra godine za koju se podnosi izvještaj, a za građevinske objekte koje grade pravne osobe - tokom mjeseca marta tekuće godine, sa stanjem 31. decembra prethodne godine.

Rokovi za izvještajne jedinice određuju se na osnovu godišnjih Planova statističkih istraživanja.

Obrada i publikovanje podataka

Poslije kontrole obuhvata izvještajnih jedinica, kontrole tačnosti i potpunosti podataka, šifriranja podataka, prenošenja na elektronske medije, sprovođenja računске i logičke kontrole, podaci se obrađuju za nivo entiteta i prosljeđuju Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine.

Rezultati obrade Godišnjeg istraživanja o građevinskim radovima objavljuju se u redovnim publikacijama.

Obrasci

Pri sprovođenju godišnjih istraživanja o građevinskim radovima koriste se obrasci:

1. Godišnji izvještaj o građevinskim radovima (**GRAD-11**);
2. Kontrolnik godišnjeg izvještaja o građevinskim radovima (**GRAD-12**);
3. Godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika (**GRAD-11a**);
4. Kontrolnik godišnjeg izvještaja o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika (**GRAD-12a**);
5. **Spisak nezavršenih zgrada** za godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika (za sve nezavršene zgrade iz prethodne godine, bez obzira na to kad je gradnja započeta).

Spisak obradnih tabela

Podaci u tabelama se daju minimalno za nivo entiteta i nivo općina BiH.

1. Građevinska djelatnost izvođača;
2. Vrijednost izvršenih građevinskih radova, po djelatnosti izvođača, prema vrsti građevinskih objekata i vrsti radova;
3. Završene i nezavršene građevine, po vrsti građevina, prema građevinskoj veličini i vrijednosti izvršenih radova;
4. Vrijednost izvršenih građevinskih radova, po vrsti građevina i prema vrsti radova;
5. Vrijednost izvršenih građevinskih radova na zgradama privatnog vlasništva;
6. Ukupna stambena izgradnja, po broju i površini predviđenih, završenih, nezavršenih stanova i prema vrsti završenih stanova (ukupno i prema vrsti radova za: novogradnju, dogradnju i adaptaciju nestambenog prostora u stambeni);
7. Broj i površina završenih stanova, prema opremljenosti instalacijama i pomoćnim prostorijama (ukupno i prema vrsti radova za: novogradnju, dogradnju i adaptaciju nestambenog prostora u stambeni);
8. Zgrade, po sistemu građenja, površini poslovnog prostora, broju stanova, prema vrsti zgrada;
9. Završene stambene zgrade, po vrsti radova i katnosti, prema veličini, sistemu građenja i broju i površini stanova;
10. Završene stambene zgrade, po vrsti radova i katnosti, prema opremljenosti instalacijama i završenim stanovima;
11. Stambene zgrade, po godinama početka izgradnje i površini, prema broju stanova, veličini i vrijednosti zgrade;
12. Broj završenih stanova, prema vrsti zgrada i katnosti.
13. Prosječan godišnji broj zaposlenih na gradilištima i ukupan broj sati rada ostvarenih na gradilištima
14. Podaci o utrošenoj el. energiji i gorivu u građevinskoj djelatnosti
15. Vrsta građevinskih radova prema KD BiH

INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

GRAD - 11

Zakonska osnova za
sprovođenje istraživanja

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

O GRAĐEVINSKIM RADOVIMA U _____ GODINI

_____|_____|_____|_____| 4
šifra stat. istraž.

Matični broj Jedinstvenog registra
Redni broj jedinice u sastavu

_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____| 17
_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____| 30
Redni broj upitnika 33

PODACI O OBJEKTU

Za svaki objekat se po pravilu popunjava poseban obrazac
Ako su odgovori na pitanja od 1 - 6 za većinu objekata isti, vrijednost izvršenih radova u pitanjima 8 i 9
prikažite zbirno, a u pitanju 10 napišite broj zbirno obuhvaćenih objekata.

Prva stranica obrasca ispunjavase za sve vrste građevina i radova.

Drugu stranu ispunjavaju samo izvještajne jedinice koje podirektnom ugovorom sa investitorom, tj. kao glavni izvođači radova grade nove zgrade, obnavljaju ruševne zgrade, dograđuju zgrade bilo koje namjene ili izvode radove prenamjene prostora u stambeni. (na pitanju 6. Vrsta gradnje, odgovoreno šiframa 1, 2, 3 ili 4).

1. LOKACIJA OBJEKTA

1 34

Općina _____
Naseljeno
mjesto _____ |_____|_____|_____|_____| 40

2. INVESTITOR OBJEKTA

Fizička osoba _____ 1
Pravna osoba
ime _____ 2

(upišite ime trgovačkog društva, preduzeća/ tvrtke, tijela državne ili lokalne uprave itd.; ako se radovi izvode za vlastite potrebe (tržište i sl.) upišite svoje preduzeće/ tvrtku)

djelatnost _____ |_____|_____|_____|_____| 41
(kratak opis djelatnosti)

3. JESTE LI GLAVNI IZVOĐAČ RADOVA

* da _____ 1
* ne _____ 2 |_____|_____|_____|_____| 42

4. DA LI JE OBJEKAT (RADOVI) ZAVRŠEN U IZVJEŠTAJNOJ GODINI¹⁾

* da _____ 1
* ne _____ 2 |_____|_____|_____|_____| 43

5. GODINA POČETKA IZGRADNJE OBJEKTA

(Upišite godinu) _____ |_____|_____|_____|_____| 47

¹⁾ Ukoliko izvještajna jedinica ima ugovor samo za dio radova na građevini, odgovara sa "da" ako su završeni njezini radovi

6. VRSTA RADOVA NA OBJEKTU

(uključeni su preparni radovi, izgradnja građevine te instalacijski i završni radovi)

* novogradnja _____ 1
* dogradnja/nadogradnja _____ 2
* obnavljanje ruševnih zgrada _____ 3
* prenamjena nestamb. prostora u nove stanove _____ 4
* ostale prenamjene prostora u zgradama _____ 5
* poboljšanja postojećih građevina
 proširenje _____ 6
 obnavljanje, modernizacija _____ 7
 velike popravke _____ 8
* redovno održavanje 9 |_____|_____|_____|_____| 48

7. POTPUNI NAZIV I ŠIFRA OBJEKTA

(kratak opis vrste građevinskog objekta na kome se izvode radovi)

šifarska oznaka građevinskog objekta iz Klasifikacije _____ |_____|_____|_____|_____| 52
vrsta građevinskih objekata

8. VRIJEDNOST RADOVA NA OBJEKTU U IZVJEŠTAJNOJ GODINI IZVRŠENA SA VLASTITIM RADNICIMA, * 000 KM

(bez troškova pribavljanja zemljišta, projektovanja, nadzora, troškova za usluge podizvođača i bez PDV-a)

UKUPNO _____ |_____|_____|_____|_____| 61

od toga vrijednost završnih i _____ |_____|_____|_____|_____| 70
instalacionih radova (bez decimala)

9. VRIJEDNOST SVIH RADOVA NA ZAVRŠENOM OBJEKTU OD POČETKA DO KRAJA GRADNJE, U * 000 KM

odgovaraju samo glavni izvođači radova sa vlastitim radnicima _____ |_____|_____|_____|_____| 75
i podizvođačima (bez decimala)

10. BROJ OBJEKATA OBUHVAĆENIH UPITNIKOM

_____|_____|_____|_____| 82

OKRENI

Ovu stranu obrasca ispunjavaju samo glavni izvođači radova za završene i nezavršene zgrade ako je na pitanje 6 "Vrsta gradnje" odgovoreno šiframa 1, 2, 3 i 4

PODACI O ZGRADI

11. GRAĐEVINSKA VELIČINA ZGRADE

34

Bruto površina zgrade, m² 40
 Bruto zapremina zgrade, m³ 46

12. NAMJENA ZGRADE

* isključivo stambena 1
 * pretežno stambena 2
 * pretežno nestambena 3
 * isključivo nestambena 4
 * zgrada isključivo sa stanovima za odmor (vikend kuće) 5 47

13. NAČIN GRADNJE

* tradicionalni 1
 * djelimično montažni 2
 * montažni 3 48

14. BROJ ETAŽA U ZGRADI

pod zemljom 49
 * prvi podrum -1
 * drugi podrum -2
 * treći podrum - 3 itd.
 (ukoliko zgrada nema podruma, ostavite prazno)
 iznad zemlje 51
 * prizemna - 00
 * jedan kat - 01
 * dva kata - 02 itd.
 (mansarde ne brojite kao etaže)

15. INSTALACIJE U ZGRADI

centralnog grijanja
 * daljinsko (iz javne toplane) 1
 * etažno u zgradi (ili u stanovima) 2
 * bez grijanja 3 52
 plinske instalacije
 * da - 1
 * ne - 2 53

16. KORISNA POVRŠINA POSLOVNOG PROSTORA U ZGRADAMA, m²

(bez stambenog prostora) 59

PODACI O STANOVIMA

(Iskazuje se korisna površina stanova (mjerena unutar vanjskih zidova stana), a isključuju se podrumi, potkrovlja koja nisu uređena za stanovanje, garaže, kotlovnice i stubišta s kojih se ulazi u stanove.

17. PREDVIĐENI STANOVIMA U ZGRADI PREMA PROJEKTU

44 48 54
 broj površina m²

18. STANOVIMA ZAVRŠENIMA PRIJE IZVJEŠTAJNE GODINE

57 63
 broj površina m²

19. STANOVIMA ZAVRŠENIMA U IZVJEŠTAJNOJ GODINI

ukupno 4 66 72
 broj površina m²

od toga:

garsonijere i 1-sobni 75 81
 2 - sobni 84 90
 3 - sobni 93 99
 4 - sobni 102 108
 5 - sobni 111 117
 6 i više soba 120 126

po katovima: 5

prizemlje 55 7.kat 63
 1. kat 59 8.kat 67
 2.kat 63 9. kat i više 91
 3. kat 67 mansarda 95
 4. kat 71 podrum 99
 5.kat 75 broj stanova
 6.kat 79

20. STANOVIMA KOJI OSTAJU ZA IZGRADNJU

102. 108
 broj površina m²

21. BROJ ZAVRŠENIH STANOVA KOJI IMAJU

kupatilo
 zahod

22. BROJ ZAVRŠENIH STANOVA KOJI IMAJU

kuhinju površine 4m² i više
 kuhinju površine manje od 4m²

Potpis odgovorne osobe

M P

GRAD-12

Zakonska osnova za
sprovođenje istraživanja

KONTROLNIK
GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O GRAĐEVINSKIM RADOVIMA U _____ GODINI

PODACI O IZVJEŠTAJNOJ JEDINICI ZA KOJU SE PODNOSI IZVJEŠTAJ
(preduzeće, jedinica u sastavu)

1 2 0 4 4

- 1) Naziv (firma) _____
(Podružnice i druge poslovne jedinice upisuju puni naziv preduzeća u čijem su sastavu i svoj naziv)
- 2) Matični broj jedinstvenog registra _____
Redni broj jedinice u sastavu _____
- 3) Oblik organizovanja subjekta _____
- 4) a) Općina _____
b) Mjesto _____ c) Ulica i broj _____ d) Telefon _____
- 5) Djelatnost (razred-podrazred) prema SKD _____

1. Zbirni pregled podataka s obrasca GRAD-11			
1.1. Broj popunjenih obrazaca GRAD-11	_____	_____	50
1.2. Ukupna vrijednost radova u izvještajnoj godini (pitanje 8.), ' 000 KM	_____	_____	55
1.3. Ukupan broj završenih stanova u izvještajnoj godini (pitanje 19.)	_____	_____	60
1.3.1. Ukupna površina završenih stanova	_____	_____	65
2. Podaci o zaposlenima u izvještajnoj godini			
2.1. Prosječan godišnji broj zaposlenih na gradilištima	_____	_____	75
2.2. Ukupan broj sati rada ostvarenih na gradilištima, ' 000 sati	_____	_____	80
3. Podaci o utrošenoj električnoj energiji i gorivu u građevinskoj djelatnosti u izvještajnoj godini			
	njerna jedinica	količina	vrijednost u ' 000 KM
3.1. Električna energija	KWh	_____	85
3.2. Bezolovni motorni benzin	litar	_____	95
3.3. Motorni benzin sa olovom	litar	_____	105
3.4. Dizelska goriva	litar	_____	115
3.5. Ugalj	tona	_____	125
3.6. Ostala goriva i energija	_____	_____	135
4. Ostali podaci o poslovanju u izvještajnoj godini			
4.1. Djelatnost koju je izvještajna jedinica obavljala osim građevinskih radova	_____		
4.2. Ako izvještajna jedinica nije obavljala građevinske radove, zaokružite jedan od odgovora:			
a) obavljaju drugu djelatnost	_____		
b) nije poslovala u izvještajnoj godini	_____		
4.3. Je li izvještajna jedinica izvodila građevinske radove u inostranstvu ? (zaokružite jedan odgovor)	a) DA	_____	1
	b) NE	_____	2

OKRENI

5. Podaci o vrstama građevinskih radova koje je izvještajna jedinica obavljala u izvještajnoj godini prema Klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH

Građevinske djelatnosti prema KD BiH, područje F Građevinarstvo		Struktura, % ¹⁾
45.	GRAĐEVINARSTVO - UKUPNO	100%
45. 11.	Rušenje i razbijanje objekata; zemljani radovi	
45. 12.	Ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem	
45. 21. 1.	Visokogradnja	
45. 21. 2.	Izgradnja objekata niskogradnje	
45. 22.	Postavljanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova	
45. 23.	Izgradnja saobraćajnica, aerodromskih pista i sportskih terena	
45. 24.	Izgradnja hidrograđevinskih objekata	
45. 25.	Ostali građevinski radovi koji zahtjevaju specijalno izvođenje ili opremu (fundiranje, armirački radovi, bušenje izvora vode itd.)	
45. 31.	Postavljanje električnih instalacija i opreme	
45. 32.	Izolacioni radovi	
45. 33.	Postavljanje cijevnih instalacija(za vodu,plin, grijanje, ventilaciju,hlađenje..)	
45. 34.	Ostali instalacioni radovi	
45. 41.	Fasadni i štukaturni radovi	
45. 42.	Ugradnja stolarije	
45. 43.	Postavljanje podnih i zidnih obloga	
45. 44.	Bojenje i zastakljivanje	
45. 45.	Ostali završni radovi	
45. 50.	Iznajmljivanje opreme za izgradnju ili rušenje, sa rukovaocem	

¹⁾ Upišite udio (u procentima) pojedinih vrsta izvršenih građevinskih radova

Potpis osobe koja je popunila obrasce

M.P.

Potpis odgovorne osobe

Telefon

Datum

UPUTSTVO ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA GRAĐ – 12 (KONTROLNIK)

Obrazac GRAĐ-12 (kontrolnik) ispunjavaju sve pravne osobe koje su u Registru poslovnih subjekata prema Klasifikaciji djelatnosti, razvrstane u područje F – Građevinarstvo i pravne osobe koje nisu razvrstane u tu djelatnost, ali imaju dijelove koji obavljaju građevinske radove, bez obzira da li su radila kao glavni izvođači radova ili podizvođači.

Ukoliko izvještajna jedinica nije uopšte izvodila građevinske radove u izvještajnoj godini, treba da popuni samo obrazac GRAĐ-12 (kontrolnik).

Svi podaci odnose se isključivo na građevinske radove ostvarene na području Bosne i Hercegovine.

U GRAĐ – 12 (kontrolnik) umeću se popunjeni obrasci GRAĐ – 11 koji se ispunjavaju za pojedine građevinske objekte na kojima su se izvodili radovi u izvještajnoj godini.

1. Zbirni pregled podataka sa obrasca GRAĐ-11

1.1. Broj popunjenih obrazaca GRAĐ-11

Treba upisati ukupan broj popunjenih obrazaca GRAĐ-11 koji se umeću u kontrolnik.

1.2. Ukupna vrijednost izvršenih građevinskih radova u izvještajnoj godini, 000 KM

Ovaj podatak jednak je zbiru podataka sa pitanja 8. pojedinačnih upitnika GRAĐ-11.

Napomena izvještajnim jedinicama koje ispunjavaju Mjesečni izvještaj građevinarstva GRAĐ – 21:

Podatak o vrijednosti izvršenih radova bi trebao biti isti kao kumulativni podatak za I – XII mjeseci sa obrasca GRAĐ-21 (tabela 2;red 00; kolona 1).

1.3. Ukupan broj završenih stanova u izvještajnoj godini

Podatak je jednak zbiru podataka o završenim stanovima sa upitnika GRAĐ-11, pitanje 19.

2. Podaci o zaposlenima u izvještajnoj godini

2.1. Prosječan broj zaposlenih na gradilištima

Obuhvataju se svi radnici koji su radili na gradilištu, bez obzira na vrstu radnog odnosa (ugovor o radu, ugovor o djelu, bilo koja druga vrsta ugovora i pismenog ili usmenog sporazuma, iznajmljeni radnici preko agencija ili posuđeni od drugih preduzeća).

Ukoliko se radovi na gradilištu odvijaju uz neposredno sudjelovanje vlasnika preduzeća, rukovodioca ili člana porodice, i njih je potrebno uključiti u ovu grupu radnika.

Prosječan broj radnika se izračunava tako da se sa mjesečnih platnih lista ili drugih evidencija sabere radnici koji su radili na gradilištima i podijele sa brojem mjeseci u kojima je preduzeće radilo.

2.2. Ukupan broj sati rada ostvarenih na gradilištima

Podatak se izračunava tako da se sabere mjesečni podaci o satima rada u izvještajnoj godini (uključujući prekovremene sate, rad u nedjelju i za praznike, noćni rad itd.), bez obzira jesu li plaćeni ili nisu.

3. Podaci o utrošenoj električnoj energiji i gorivu

Preduzeća koja obavljaju samo građevinsku djelatnost prikazuju utrošenu energiju i gorivo za čitavo preduzeće, a ukoliko imaju negrađevinske jedinice prikazuju samo dio koji se odnosi na građevinsku djelatnost. Ukoliko ne postoje tačni podaci o utrošenom gorivu i energiji po radnim jedinicama, treba procijeniti podatak o potrošnji za građevinsku djelatnost.

3.1. Električna energija, kWh

Upisati količinu utrošene električne energije za građevinsku aktivnost u kWh i vrijednost energije u 000 KM.

3.2. (3.3) Benzin, litara

Upisati količinu utrošenog benzina za građevinsku aktivnost u litrama i vrijednost benzina u 000 KM.

3.4. Dizelska goriva, litara

Upisati količinu utrošenog dizelskog goriva za građevinsku aktivnost u litrama i vrijednost goriva u 000 KM.

3.5. Ugljen, tone

Upisati količinu utrošenog uglja za građevinsku aktivnost u tonama i vrijednost u 000 KM.

3.6. Ostala goriva i energija

Upisuje se samo vrijednost ostalog goriva i energije izražena u 000 KM.

4. Ostali podaci o poslovanju

4.4. Djelatnost koju je izvještajna jedinica obavljala osim građevinskih radova

Opisati kojom se djelatnošću izvještajna jedinica bavila osim građevinskih radova (npr. proizvodnja ili prodaja građevinskog materijala ili drugih proizvoda, projektovanje, ugostiteljstvo itd.).

4.5. Ako izvještajna jedinica nije obavljala građevinske radove, opisati čime se bavila i da li je poslovala u izvještajnoj godini.

4.6. Je li izvještajna jedinica izvodila građevinske radove u inostranstvu?

Zakružiti ponuđene odgovore. Poslovni subjekt će odgovoriti da je obavljalo radove u slučaju direktnog ugovora sa investitorom, preko posredničkih agencija i preduzeća ili kao podizvođač.

5. Podaci o vrstama građevinskih radova koje je izvještajna jedinica obavljala u izvještajnoj godini.

U predviđena polja upišite procenat (%) vrijednosti izvršenih radova po pojedinim vrstama građevinskih radova (ukoliko ne možete dati tačne podatke, dajte približnu procjenu).

UPUTSTVO ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA GRAĐ – 11

Za svaki građevinski objekat na kojem su izvođeni radovi u izvještajnoj godini ispunjava se poseban obrazac GRAĐ-11.

Prva strana obrasca GRAĐ-11 ispunjava se za sve vrste građevinskih objekata i sve vrste radova.

Drugu stranu obrasca GRAĐ-11 (Podaci o zgradi) ispunjavaju samo izvještajne jedinice koje kao glavni izvođači radova grade nove zgrade, obnavljaju ruševne zgrade, dograđuju zgrade ili izvode radove prenamjene nestambenog prostora u stambeni (na pitanju 6. Vrsta gradnje zaokružene šifre 1, 2, 3 ili 4).

Za takve zgrade se obavezno ispunjava zaseban upitnik bez obzira što su odgovori na prvoj strani upitnika potpuno isti (npr. više tipskih zgrada ili kuća u nizu u istom naselju bez obzira jesu li završene ili ne).

Cijeli upitnik, tj. «Podatke o građevinskim radovima», «Podatke o zgradi», i «Podatke o stanovima», ispunjavaju glavni izvođači za sve zgrade koje imaju stanove ukoliko izvode radove na novim zgradama, obnavljanju ruševnih zgrada, dogradnji/nadogradnji i prenamjeni prostora u nove stanove.

Izuzetak: Ako su za pojedine vrste radova za koje je potrebno popuniti samo prvu stranu upitnika odgovori na pitanja od 1. do 7. potpuno isti (npr. popravci ili radovi na građevinama za koje nije potrebno ispuniti dio Podaci o zgradi), tada se podaci o vrijednosti izvršenih radova (pitanje 8.) mogu upisati zbirno, a na pitanju 10. treba upisati broj građevina koje su obuhvaćene upitnikom.

Izvještajna jedinica koja nije glavni izvođač radova na novim zgradama, obnavljanju ruševnih zgrada, dogradnji/nadogradnji i prenamjeni prostora u nove stanove, ispunjava samo prvu stranu upitnika (Podaci o građevinskim radovima).

Prilikom ispunjavanja GRAĐ-11 i GRAĐ-12 obavezno se treba koristiti objašnjenjima koja su data u Uputstvu za ispunjavanje Godišnjeg izvještaja o građevinskim radovima.

GRAD - 11a

Zakonska osnova za
sprovođenje istraživanja

Redni broj upitnika

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O ZGRADAMA GRAĐENIM
U ORGANIZACIJI INDIVIDUALNIH VLASNIKA
U _____ GODINI

Ime i prezime vlasnika zgrade _____
Ulica i kućni broj _____

PODACI O ZGRADI

1. Lokacija zgrade

Općina

Naseljeno mjesto

Ulica Broj

2. Investitor

Fizička osoba _____ 1
(ime i prezime)

Pravna osoba _____ 2
(ime)

3. Godina izdavanja građevinske dozvole

4. Da li je zgrada završena u izvještajnoj godini

Da _____ 1
Ne _____ 0

5. Godina početka izgradnje zgrade

6. Vrsta radova na zgradi

Novogradnja _____ 1

Dogradnja/nadogradnja _____ 2

Prenamjena nestambenog prostora u stambeni _____ 3

7. Potpuni naziv i šifra objekta

(kratak opis namjene građevinskog objekta) _____

šifra iz Klasifikacije vrsta građevinskih objekata

**8. Vrijednost izvršenih radova na zgradi
u izvještajnoj godini, ' 000 KM**

9. Građevinska veličina zgrade

duž. _____ šir. _____ vis. _____

Bruto površina, m² _____

Bruto zapremina, m³ _____

10. Namjena zgrade

Isključivo stambena _____ 1

Pretežno stambena _____ 2

Pretežno nestambena _____ 3

Isključivo nestambena _____ 4

Vikend kuće (stanovi za odmor) _____ 5

11. Način gradnje

Tradicionalni _____ 1

Polumontažni _____ 2

Montažni _____ 3

12. Broj etaža u zgradi

Ispod zemlje (upisati 1,2,...)

Iznad zemlje (upisati najvišu etažu)

13. Instalacije u zgradi (stanovima)

(upisati predviđene priključke, bez obzira jesu li u funkciji ili ne)

Vodovoda

Da _____ 1

Ne _____ 2

Kanalizacije

Da _____ 1

Ne _____ 2

Centralnog grijanja

Daljinsko (iz javne toplane) _____ 1

Etažno u zgradi _____ 2

Nema _____ 3

Lifta

Da _____ 1

Ne _____ 2

14. Korisna površina poslovnog prostora, m²

PODACI O STANOVIMA

15. Predviđeni stanovi prema projektu

broj površina, m²

16. Stanovi završeni prije izvještajne godine

17. Stanovi završeni u izvještajnoj godini

1 sobni i garsonijere

2-sobni

3-sobni

4-sobni

5-sobni

6 i više soba

18. Stanovi koji ostaju za izgradnju

19. Broj završenih stanova koji imaju:

Kupatilo

Zahod

20. Broj završenih stanova koji imaju:

Kuhinju površine 4 m² ili više

Kuhinju površine manje od 4 m²

Potpis osobe koja je ispunila obrazac _____

Telefon _____

KONTROLNIK GRAD 12a

Zakonska osnova za
sprovođenje istraživanja

KONTROLNIK

Godišnjeg izvještaja o zgradama
građenim u organizaciji individualnih vlasnika

u _____ godini

Matični broj općine

OPĆINA _____

Broj popunjenih obrazaca GRAD 11A

Vrijednost izvršenih građevinskih radova, 000KM

Ukupan broj završenih stanova

Površina završenih stanova, m²

Osoba koja je ispunila izvještaj

Kontrolor

(ime i prezime)

(ime i prezime)

Potpis

Potpis

Telefon

Telefon

M.P.

UPUTSTVO ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA (KONTROLNIKA) GRAĐ-12a

Godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika ispunjavaju popisivači na osnovu adresara obilaskom terena i utvrđivanja stanja o tome koje su zgrade završene na području pojedinih općina i na osnovu dokumentacije i evidencije nadležnog opštinskog organa.

Za svaku završenu i nezavršenu zgradu bez obzira na namjenu, ispunjava se jedan upitnik GRAĐ-11a. Svi upitnici GRAĐ-11a koji se odnose na područje jedne općine umetnu se u GRAĐ-12a (Kontrolnik). Na Kontrolniku popisivač upisuje ime općine na koju se odnose podaci, ukupan broj obrazaca GRAĐ-11a, ukupan broj završenih stanova, površinu završenih stanova, ispisuje svoje ime, prezime i broj telefona te se potpisuje.

Na prvoj stranici Kontrolnika potpisuje se i kontrolor popisa zgrada na području općine i to nakon što je provjerio jesu li obrasci popunjeni prema uputstvu, a zbirni podaci logični za područje općine.

Molimo da nam u dopisu navedete općine za koje je utvrđeno da tokom izvještajne godine nije završena ni jedna zgrada ni stan.

Prilikom ispunjavanja obrazaca i Kontrolnika obavezno se trebete koristiti detaljnijim uputstvima koje se nalaze u Metodološkom materijalu.

U P U T S T V O
ZA ISPUNJAVANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O
GRAĐEVINSKIM RADOVIMA
(obrazac GRAĐ-11 i kontrolnik GRAĐ 12)

U P U T S T V O
ZA ISPUNJAVANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O GRAĐEVINSKIM RADOVIMA
(obrazac GRAĐ-11 i kontrolnik GRAĐ 12)

I. OPŠTA UPUTSTVA ZA ISPUNJAVANJE OBRAZACA GRAĐ-11 i GRAĐ-12 (KONTROLNIK)

PRAVNA OSNOVA ISTRAŽIVANJA

Statističko Godišnje istraživanje o građevinskim radovima sprovodi se na osnovu Statističkog programa Bosne i Hercegovine i entitetskih statističkih programa za period 2005-2008 i godišnjih Planova rada statističkih institucija u Bosni i Hercegovini.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Godišnji izvještaj o građevinskim radovima (obraci GRAĐ-11 i kontrolnik GRAĐ-12) ispunjavaju pravne osobe koje su u Registru poslovnih subjekata prema KD BiH razvrstane u građevinsku djelatnost definisanu u području F – Građevinarstvo, kao i pravne osobe koje nisu razvrstane u građevinsku djelatnost, ali imaju dijelove koji obavljaju građevinske radove.

NAČIN POPUNJAVANJA UPITNIKA GRAĐ- 12 I GRAĐ- 11

Na pitanja uz koja su štampane linije, odgovori se upisuju na linije.

Na ostala pitanja na upitniku odgovara se upisivanjem podataka ili šifre u predviđena polja ili zaokruživanjem broja kraj jednog od ponuđenih odgovora.

Svi podaci na upitniku upisuju se kao cijeli brojevi, bez decimala, i to u mjernoj jedinici koja je označena kod pojedinih pitanja na obrascu (000 KM, m², m³).

Mjerna jedinica “ 000 KM “ znači da ukoliko je npr. vrijednost izvršenih radova 300 000,00 KM, u polje treba upisati “300 “.

IDENTIFIKACIONI PODACI ZA IZVJEŠTAJNU JEDINICU

U zaglavlju kontrolnika GRAĐ- 12 daju se podaci o jedinici za koju se podnosi izvještaj.

- a) NAZIV (firma). Pravne osobe razvrstane u građevinsku djelatnost upisuju ime u potpunom obliku, onako kako je navedena u sudskom registru. Pravne osobe razvrstane u negrađevinsku djelatnost upisuju skraćeno ime iz sudskog registra, te ime dijela pravne osobe koja obavlja građevinsku djelatnost.
- b) MATIČNI BROJ JEDINSTVENOG REGISTRA. Upisuje se matični broj pravne osobe.
- c) OBLIK ORGANIZOVANJA. Upisuje se oblik organizovanja pravne osobe.
- d) ADRESNI PODACI. Upisuju se adresni podaci pravne osobe.
- e) DJELATNOST . Upisuje se brojana oznaka djelatnosti pravne osobe, tj. njezinog dijela prema KD BiH.

Napomena: Gore navedene identifikacione podatke dovoljno je upisati samo na GRAĐ- 12, a na upitnike GRAĐ-11 staviti samo pečat.

II. UPUTSTVO ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA GRAĐ – 12 (kontrolnik)

Obrazac GRAĐ-12 ispunjavaju sve izvještajne jedinice (građevinska preduzeća i građevinske jedinice negrađevinskih preduzeća), bez obzira na to jesu li u izvještajnoj godini izvodile građevinske radove ili nisu.

Ukoliko izvještajna jedinica nije izvodila građevinske radove, treba ispuniti kontrolnik GRAĐ-12 na sljedeći način:

- upisati svoje identifikacione podatke
- na pitanje 4.2 treba odgovoriti je li obavljala neku drugu djelatnost ili uopšte nije poslovala u izvještajnoj godini
- upisati ime i prezime osobe koja je ispunila obrazac, potpis odgovorne osobe i pečat firme.

U GRAĐ- 12 (kontrolnik) umeću se popunjeni obrasci GRAĐ- 11 koji se ispunjavaju za pojedine građevinske objekte na kojima je preduzeće izvodilo radove tokom izvještajne godine.

III. UPUTSTVO ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA GRAĐ – 11

1. PODACI O GRAĐEVINSKIM RADOVIMA

Građevine su objekti povezani s tlom (podzemna i nadzemna gradnja, vodogradnja) za koje se obavljaju građevinski radovi, a napravljene su od građevinskih materijala, gotovih proizvoda i dijelova za ugradnju.

Pitanje 1. Gdje se nalazi građevina na kojoj su izvođeni radovi (lokacija objekta)

Za svaku **zgradu** na kojoj su izvođeni radovi u izvještajnoj godini treba upisati tačno ime opštine i naseljenog mjesta.

Za ostale građevine, tj. građevine koje nisu zgrade treba upisati:

- ako se može tačno odrediti mjesto (naselje), upisuje se ime opštine i naselja
- ako se ne može odrediti naselje, treba upisati ime općine, odnosno najbližeg naselja ukoliko se ne zna tačno ime opštineu kojoj je lokacija građevine.

Ukoliko se jedna građevina (npr. putevi, željezničke pruge, plinovodi itd.) proteže preko područja više općina na crtu treba upisati ime opštineu kojoj je poslovni subjekt tokom izvještajne godine pretežno obavljao radove, odnosno u kojoj je ostvario najveću vrijednost radova.

Pitanje 2. Investitor objekta

Ukoliko je investitor fizička (privatna) osoba, može se upisati ime i prezime osobe ili samo odgovor “da”.

Ukoliko je investitor pravna osoba, na crtu treba upisati ime pravne osobe i ukratko djelatnost ako se ne može prepoznati iz imena.

Pitanje 3. Jeste li glavni izvođač radova

Izvještajna jedinica će zaokružiti odgovor “da” u sljedećim slučajevima:

- ukoliko je od strane investitora imenovana glavnim izvođačem radova
- ukoliko po direktnom, pismenom ili usmenom, ugovoru s investitorom izvodi sve (glavne) radove na građevini, određenu fazu izgradnje građevine ili samo neku vrstu radova
- ukoliko izvodi radove za vlastite potrebe tj. gradi građevine koje su joj potrebne za obavljanje vlastite djelatnosti, za prodaju na tržištu ili iznajmljivanje.

Izvještajna jedinica odgovara sa “ne” ako je izvodila radove na osnovu ugovora s glavnim izvođačem radova, ili nekim drugim građevinskim preduzećem kao podizvođač.

Pitanje 4. Je li objekat (radovi) završen u izvještajnoj godini

Odgovara se zaokruživanjem broja kraj jednog od navedenih odgovora.

Ukoliko je izvještajna jedinica glavni izvođač radova na građevini, ili je izvodila radove za vlastite potrebe, odgovara sa “da” ukoliko su završeni svi predviđeni radovi (vlastiti radovi i podizvođača) da bi se građevina mogla koristiti u svrhu za koju je namijenjena.

Ostale izvještajne jedinice odgovaraju sa “da” ukoliko su na građevini završile svoj dio radova koji su ugovorile s investitorom ili s glavnim izvođačem radova na osnovu podizvođačkog odnosa.

Pitanje 5. Godina početka izgradnje objekta

U predviđeno polje na obrascu izvještajna jedinica upisuje godinu kada je započela svoje radove na građevini.

Pitanje 6. Vrsta radova na objektu

Odgovara se zaokruživanjem broja (šifre) kraj jednog od ponuđenih odgovora.

Novogradnja (šifra 1) je izgradnja nove građevine na mjestu gdje prije nije bilo nikakve građevine ili je postojala, ali je uklonjena.

Novogradnjom se smatra i ponovna izgradnja, od temelja, zgrada koje su potpuno srušene zbog ratnih razaranja ili su bile toliko oštećene da su se morale potpuno srušiti.

Novom izgradnjom puteva ili željezničke pruge smatra se kompletno izgrađen donji ili gornji stroj s potpunim prosijecanjem nove trase, ili s djelimičnim korištenjem stare trase, pri čemu se potpuno mijenja donji stroj.

Dogradnja i nadogradnja (šifra 2) su građevinski radovi kojima se dobivaju nove cjeline uz postojeće građevine ili na postojećim građevinama, kao npr. potpuno novi stan ili poslovni prostor, ili npr. produženje postojećih saobraćajnica, plinskih, vodovodnih, kanalizacijskih i drugih cjevovoda ili komunikacijskih vodova i sl. Ovdje se ne obuhvaća proširenje postojećih građevina, npr. dogradnja pojedinih soba, ili poslovnih prostorija, proširenje puta ili druga proširenja kojima se obično povećava kapacitet postojećih građevina.

Obnavljanje starih, ruševnih, napuštenih zgrada (šifra 3) su građevinski radovi kojima se najmanje jedan stan ili drugi prostori u zgradi potpuno obnavljaju uz korištenje bitnih dijelova postojeće konstrukcije, vanjskih sačuvanih pročelja zgrada itd, iako su unutrašnje stropne i zidne pregrade potpuno urušene (npr. zbog starosti zgrade, ratnih razaranja i sl.).

Prenamjena nestambenog prostora u nove stanove (šifra 4) su građevinski radovi kojima se postojeći prostor u zgradi (npr. tavanski ili podrumski prostor koji dotada nije bio uređen za stanovanje, garaže, prostor u kojem se obavlja neka proizvodna ili uslužna djelatnost) prenamjenjuje u jedan ili više stanova.

Ostale prenamjene prostora u zgradama (šifra 5) su građevinski radovi kojima se postojeći prostor u zgradi (npr. stan, tavanski ili podrumski prostor koji dotada nije bio uređen za poslovne svrhe, garaže, itd.) prenamjenjuje u poslovni prostor ili se izvode radovi kojima se postojeći poslovni prostor prilagođava za drugu poslovnu namjenu.

Poboljšanja postojećih građevina su građevinski radovi kojima se bitno poboljšava korisna vrijednost građevine (npr. kapacitet), te kojima se produžuje ili barem obnavlja njezino trajanje.

U takve radove spada:

Proširenje građevina (šifra 6) su građevinski radovi kojima se proširuju postojeće građevine, npr. dogradnja soba ili pomoćnih prostorija u postojećim stanovima ili poslovnim prostorijama, proširenje saobraćajnica radi veće propusne moći, zamjene postojećih cjevovoda i vodova onima koji imaju veći kapacitet i sl.

Obnavljanje i modernizacija (šifra 7) su građevinski radovi kojima se bitno poboljšava kvalitet, funkcija, kapacitet i trajanje postojeće građevine. Ovdje se dakle obuhvaćaju radovi kojima se utiče na tehničke osobine bitne za građevinu kao što je npr. saniranje, modernizacija, radovi zbog izmjene tehnološkog procesa u proizvodnji itd. Ovoj grupi radova pripada i uvođenje plinskih instalacija, centralnog grijanja, klimatizacijskih uređaja, liftova i drugih instalacija u zgrade u kojima do tada nije bilo tih instalacija.

Zamjene bitnih dotrajalih dijelova građevine (šifra 8) su građevinski radovi kojima se potpuno zamjenjuju dotrajali ili zbog raznih nepogoda uništeni bitni dijelovi građevine, kao npr. kompletni krovovi, stubišta, liftovi, prozori i sl., ili kompletna zamjena dotrajalih električnih, vodovodnih i drugih instalacija, zamjena dotrajalih šina na čitavoj trasi ili dijelu trase, presvlačenje dijela puta ili čitavog puta novim slojem asfalta itd.

Redovno održavanje i popravci (šifra 9) su građevinski radovi koji se povremeno obavljaju radi održavanja građevine.

Pitanje 7. Potpuni naziv i šifarska oznaka objekta

Na liniju ispod pitanja upisuje se kratak opis građevine iz kojeg se vidi njezina namjena, u skladu sa nazivima građevina iz Klasifikacije vrsta građevinskih objekata.

U predviđena šifarska polja upisuje se četvorocifarska šifra građevinskog objekta iz Klasifikacije vrsta građevinskih objekata (KVGGO).

Za dograđene dijelove građevine šifra se određuje prema namjeni dograđenog dijela. U slučaju prenamjene, građevina se razvrstava u onaj razred koji odgovara njezinoj novoj namjeni.

Pitanje 8. Vrijednost radova na objektu u izvještajnoj godini, izvršena s vlastitim radnicima, 000 KM

Upisuje se vrijednost izvršenih radova na građevini, koju je u izvještajnoj godini izvještajna jedinica izvršila s radnicima koji su neposredno izvodili radove na gradilištu (na osnovu radnog odnosa, ugovora o radu i dr. pismenog ili usmenog sporazuma).

Da ne bi došlo do dvostrukog iskazivanja vrijednosti radova, treba isključiti vrijednost radova podizvođača.

Isključuju se troškovi nabavke građevinskog zemljišta, projektiranja i nadzora jer te djelatnosti prema Klasifikaciji djelatnosti ne pripadaju građevinarstvu.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova iskazuje se na temelju privremenih ili godišnjih obračunskih situacija, dogovorenih isplata prema stepenu dovršenosti radova ili konačnog obračuna ako su radovi završeni u izvještajnoj godini, bez obzira na to jesu li pojedine obračunske situacije priznate i plaćene od strane naručioca radova ili nisu.

Ukoliko nije ispostavljena obračunska situacija, izvještajna jedinica treba procijeniti vrijednost izvršenih radova u izvještajnoj godini na osnovu povremenih obračuna i isplata, odnosno na osnovu stvarno odrađenih sati rada i materijala utrošenog u izvještajnoj godini.

Poslovni subjekt koji gradi za vlastite potrebe (npr. gradnja stambenog ili poslovnog prostora radi prodaje na tržištu ili za obavljanje vlastite djelatnosti), kao i u drugim slučajevima kada ne postoji pismeni ugovor s naručiocem radova, treba dati podatke na osnovu svojih troškova za utrošene sate rada, građevinski materijal i proizvode za ugrađivanje, gorivo itd.

Pitanje 9. Vrijednost svih radova na završenom objektu od početka do kraja gradnje, 000 KM

Na ovo pitanje izvještajna jedinica odgovara samo ako je glavni izvođač radova u smislu kako je opisano kod pitanja 3.

Podatak se upisuje samo za završene građevine, odnosno za građevine na kojima su završeni svi predviđeni radovi (u izvještajnoj i prethodnim godinama) koje je izvela izvještajna jedinica sa vlastitim radnicima i sa podizvođačima.

Ukoliko je obavljen samo dio radova, a time građevina, odnosno predviđeni radovi nisu u cijelosti završeni, ne upisuje se podatak u ovo polje, tj. na ovo pitanje se ne odgovara.

Vrijednost radova od početka do kraja gradnje ne može biti manja od podatka kod pitanja 8. tj. od vrijednosti radova izvedene s vlastitim radnicima u izvještajnoj godini.

Pitanje 10. Broj objekata obuhvaćenih upitnikom

U pravilu u predviđeno polje upisuje se broj 1, jer se upitnik ispunjava za jednu građevinu.

Ako su odgovori na pitanja od 1 do 6 potpuno jednaki za nekoliko građevina, podaci o vrijednosti (pitanja 8 i 9) mogu se sabrati, a kod pitanja 10 treba upisati broj građevina koje su obuhvaćene upitnikom.

Kako je već spomenuto zbirni podaci se ne mogu davati za nove zgrade i ostale slučajeve kada su glavni izvođači dužni popuniti podatke na drugoj strani upitnika, pitanja od 11 do 22.

2. PODACI O ZGRADI

Zgrade su stalne građevine koje imaju krov i vanjske zidove, izgrađene su kao samostalne cjeline koje pružaju zaštitu od vremenskih i drugih vanjskih uticaja, a namijenjene su za stanovanje, obavljanje neke djelatnosti ili za smještaj i čuvanje životinja, robe, opreme za različite proizvodne i uslužne aktivnosti itd.

U ovom istraživanju zgradama se smatraju i građevine koje imaju krov, ali nemaju (sve) zidove, npr. nadstrešnice, kao i građevine koje su pretežno ili potpuno smještene ispod površine zemlje, npr. skloništa, podzemne garaže, prodavnice i drugi poslovni prostori u pothodnicima i sl.

Podaci o zgradi (i stanovima) iskazuju se samo za nove zgrade, obnavljanje starih i ruševnih zgrada, dogradnje i nadogradnje zgrada, te prenamjene nestambenog prostora u stambeni, i to u slučaju ako je izvještajna jedinica **glavni izvođač radova**.

U suprotnom bi se moglo dogoditi da istu zgradu (i stanove) prikaže više izvođača radova (npr. podizvođači).

Izvještajna jedinica koja je na ovim zgradama izvodila samo dio radova (npr. instalacione i završne radove) po direktnom ugovoru s investitorom ili kao podizvođač, ne odgovara na pitanja o zgradi i stanovima.

Za nezavršene radove na zgradama daju se podaci prema projektu, a za nezavršene zgrade prema stvarno izvedenim radovima.

Pitanje 11. Građevinska veličina zgrade

Za nove zgrade i obnavljanje ruševnih zgrada podaci o veličini daju se za cijelu zgradu, a za dogradnju, nadogradnju i prenamjenu daju se podaci o veličini onog dijela građevine koji se dograđuje ili prenamjenjuje.

Građevinska veličina zgrade izražava se u dvije jedinice mjere, i to bruto površina u m² i bruto zapremina u m³.

Bruto površina zgrade je zbir površina svih etaža u zgradi koje su obuhvaćene vanjskim zidovima, uključujući i debljinu vanjskih zidova.

Obuhvaćaju se dakle etaže čiji je pod ispod površine srednje kote okolnog zemljišta, kao i prizemlja i sve etaže iznad prizemlja, uključujući površine stubišta, lifta, hodnika, ulaza, prolaza i sl., a isključuje se površina balkona.

Bruto zapremina zgrade je zbir zapremina svih natkrivenih dijelova zgrade uključujući vanjske zidove. Izračunava se tako da se građevinska bruto površina odgovarajućih dijelova zgrade množi sa visinom tih dijelova.

Početna kota visine zgrade (ili dijelova zgrade) računa se od površine poda podruma ili druge najniže etaže u zgradi, do srednje visine krovništa, odnosno za zgrade s ravnim krovom ili terasom koja je ujedno i tavanica najviše etaže, uzima se kota gornje površine ravnog krova ili terase.

Prema KVGGO u području "Zgrade" pripadaju i silosi i rezervoari čija se zapremina iskazuje samo u m³.

Ove su definicije opći statistički standardi za iskazivanje veličine zgrade preporučeni od Europskog statističkog ureda i UN/Ekonomske komisije za Europu. U pojedinačnim slučajevima izračunavanja bruto površine ili zapremine zgrade koji ovdje nisu detaljnije opisani, izvještajna jedinica će primijeniti važeće građevinske standarde, vodeći računa da oni bitno ne odstupaju od navedenih europskih standarda.

Pitanje 12. Namjena zgrade

Odgovara se zaokruživanjem broja kraj jednog od navedenih odgovora.

Isključivo stambena zgrada u cjelini je namijenjena za stanovanje i nema prostorije za obavljanje bilo kakve djelatnosti, ali može imati garaže i druge zajedničke prostorije koje su namijenjene za potrebe korisnika stanova. Takva zgrada kod pitanja 7 mora imati šifru stambene zgrade i mora imati odgovore na pitanja "Podaci o stanovima".

Pretežno stambena zgrada je zgrada u kojoj preko 50% korisne površine zauzimaju stanovi i prostorije koje služe korisnicima stanova (garaže stanara, drvarnice, spremišta), a korisni prostor namijenjen za obavljanje djelatnosti manji je od 50%.

Ukoliko je tačno 50% površine namijenjeno za stambene svrhe, zgrada se također svrstava u ovu grupu.

Ove zgrade također kod pitanja 7 trebaju imati šifru stambene zgrade, i odgovore na pitanja "Podaci o stanovima".

Pretežno nestambena zgrada je zgrada u kojoj pretežnu površinu (preko 50%) zauzimaju prostorije namijenjene za obavljanje jedne ili više djelatnosti.

Ove zgrade kod pitanja 7 trebaju imati šifru nestambene zgrade i odgovore na pitanja "Podaci o stanovima".

Isključivo nestambena zgrada u cjelini je namijenjena za obavljanje neke djelatnosti, odnosno u svom sastavu nema prostorija namijenjenih za stanovanje.

Zgrada isključivo sa stanovima za odmor je porodična kuća ili druga zgrada u kojoj su svi stanovi izgrađeni za odmor. U pravilu investitor ili kupac ovih stanova je privatna osoba koja ih koristi za vlastite potrebe. Ove zgrade kod pitanja 7 imaju šifru stambene zgrade i odgovore na pitanja "Podaci o stanovima".

Ovdje se ne smiju razvrstati apartmani i druge zgrade za smještaj gostiju kojima su investitori pravne ili fizičke osobe koje se bave ugostiteljskom djelatnošću. Takve zgrade spadaju u "isključivo nestambene zgrade" i kod pitanja 7 imaju šifru podskupine "Hoteli i moteli".

Napominjemo da se “Zgrade za stanovanje zajednica” (KVGO, šifra 1130), svrstavaju u “isključivo stambene zgrade”.

Za zgrade na kojima se vrši dogradnja, nadogradnja ili prenamjena, namjena se određuje prema dograđenom ili prenamijenjenom dijelu.

Pitanje 13. Način gradnje

Odgovara se zaokruživanjem broja kraj jednog od ponuđenih odgovora.

Tradicionalni (klasični) sistem gradnje karakteriše primjena klasičnih građevinskih materijala kao što su: opeka, kamen, beton i slično, na tradicionalni način, a sa korištenjem samo osnovnih gotovih elemenata (gredice, monta i drugi nosači i sl.).

Pod “djelimično montažnim” sistemom podrazumijeva se gradnja kojom se manje od 50% građevine izvodi od građevinskih montažnih elemenata koji se na gradilištu postavljaju i spajaju najčešće suhim postupkom.

Pod “montažnim” sistemom podrazumijeva se gradnja kojom se 50% i više građevine izvodi od prethodno proizvedenih građevinskih montažnih elemenata koji se na gradilištu postavljaju i spajaju najčešće suhim postupkom.

Pitanje 14. Broj etaža u zgradi

U predviđena polja upisuje se broj etaža ispod i iznad zemlje. U prvo polje upisuje se broj etaža ispod nivoa srednje kote okolnog zemljišta. U drugo polje upisuje se najviša etaža iznad srednje kote okolnog zemljišta. Tako npr. ako je zgrada prizemna, upisuje se 00, ako ima prizemlje i prvi kat, upisuje se 01, prizemlje, prvi i drugi kat -upisuje se 02 itd.

Prizemlje je prva etaža u zgradi iznad podruma i suterena ili iznad nivoa srednje kote okolnog zemljišta (ako zgrada nema podruma) u kojem se nalaze izgrađene stambene ili poslovne prostorije. Suteran je prostor u zgradi čiji se pod nalazi ispod nivoa srednje kote terena i kao takav pripada etažama ispod zemlje.

Potkrovlje se u pravilu ne ubraja u etaže, međutim ako je u tom prostoru izgrađen stan ili poslovni prostor, prikazuje se kao sljedeća etaža iznad zadnjeg kata zgrade.

Ukoliko zgrada ima među kat između prizemlja i prvog kat, a to je obično u slučajevima kada su u dijelu prizemlja smješteni lokali, treba ga računati kao prizemlje sa kojim je konstruktivno povezan, jer ih od prvog kata dijeli zajednički strop ili zajednička međukatna konstrukcija.

Polukatovi se javljaju u slučajevima kada zgrada ima jedan ili više katova, a horizontalna podjela na etaže nije provedena u jednoj ravnini kroz cijelu zgradu. Obično je podjela na polovini zgrade, a razlika u visini poda jednog i drugog dijela je pola visine kata. Tako se dva polukata koje spaja donji stubišni krak, smatraju jednim katom.

Ako zgrada nema na cijeloj visini isti broj etaža, broj etaža se računa prema najvišem pročelju.

Za zgrade na kojima se vrši dogradnja, odgovara se prema tome šta se dograđuje. Ako se prizemlje dograđuje u horizontalnom smjeru (proširenje), odgovara se “prizemnica”, ako se dograđuje prvi kat, odgovara se “jednokatna” itd.

Pitanje 15. Instalacije u zgradi

Zgrada je opremljena instalacijama centralnoga grijanja ako su instalacije centralnoga grijanja predviđene, odnosno ugrađene u čitavoj zgradi ili dijelu zgrade.

Odgovor o centralnom grijanju daje se tako da se zaokruži jedan od ponuđenih odgovora koji se odnosi na način isporuke topline, i to:

- daljinsko, ako se toplina isporučuje iz javne toplane
- etažno u zgradi (ili stanovima) ako se prostorije u zgradi griju toplinom isporučenom iz zajedničke kotlovnice u zgradi (koja može grijati jednu zgradu ili nekoliko njih) ili je predviđeno etažno grijanje pojedinih stanova ili poslovnih prostorija
- Nema, ako ni u jednom dijelu zgrade nisu predviđene, odnosno ugrađene instalacije centralnoga grijanja.

Zgrada je opremljena plinskim instalacijama ako su plinske instalacije predviđene, odnosno ugrađene u čitavoj zgradi ili dijelu zgrade. Pod plinskim instalacijama podrazumijevaju se instalacije koje služe za isporuku zemnog i drugih vrsta plina preko plinskog mjerila.

Pitanje 16. Korisna površina poslovnog prostora u zgradama, m²

U predviđeno polje na obrascu upisuje se podatak o korisnoj površini poslovnih prostorija u zgradi, bez obzira na to nalaze li se one u isključivo ili pretežno nestambenoj zgradi ili u pretežno stambenoj zgradi.

Pod poslovnim prostorijama podrazumijevaju se prostorije u kojima se obavlja proizvodnja ili se pružaju različite usluge (ugostiteljstvo, trgovina, usluge), kancelarijske prostorije bilo koje namjene uključujući upravu i banke, liječničke ordinacije, prostorije u kojima se obavlja naučna ili kulturna djelatnost itd.

Korisna podna površina poslovnih prostorija je površina mjerena unutar vanjskih zidova tih prostorija. Isključuju se površine podruma i potkrovlja koji nisu urađeni kao poslovni prostor, zatim površine garaža koje ne služe za obavljanje djelatnosti, kotlovnica, drvarnica i stubišta.

Ukoliko je zgrada namijenjena isključivo za stanovanje, odnosno ako se radi o zgradi isključivo sa stanovima za odmor, ona ne može imati podatak kod ovog pitanja.

3. PODACI O STANOVIMA

Stan je građevinska cjelina namijenjena za stanovanje koja se sastoji od jedne ili više soba s pomoćnim prostorijama (kuhinja, ostava, kupaonica, zahod) ili bez pomoćnih prostorija, a može imati jedan ili više posebnih ulaza sa stubišta ili ravno sa ulice ili dvorišta.

Površina stana, m², korisna je podna površina stana mjerena unutar vanjskih zidova stana.

Isključuju se površine podruma i potkrovlja koji nisu uređeni kao stan ili dio stana, zatim površine garaža, kotlovnica, drvarnica i sl., kao i stubišta i druge zajedničke prostorije u zgradama s više stanova.

Ukoliko se daju podaci o stanovima u porodičnim kućama, u korisnu površinu stana ne smiju se računati površine podruma, tavana, stubišta ili hodnika koji povezuju dva stana (osim ako povezuju prostorije istog stana), te površine garaža, kotlovnica i ostava.

Kao što je već prije napomenuto da ne bi došlo do višestrukog iskazivanja podataka o broju i površini stanova, iskazuju se samo stanovi koje izvještajna jedinica gradi kao glavni izvođač radova, tj. po neposrednom (direktnom) ugovoru s investitorom ili za svoje potrebe (npr. radi prodaje na tržištu).

Prema tome ako je izvještajna jedinica kao podizvođač ili kooperant izvodila samo instalacijske ili završne radove na stanovima, ili neku drugu fazu izgradnje, ne prikazuje podatke o broju i površini stanova, već to prikazuje glavni izvođač radova.

Za stanove u zgradama koji se dograđuju ili u kojima se izvodi prenamjena prostora iz nestambenog u stambeni, prikazuju se podaci samo u slučaju kada se tim radovima dobivaju potpuno novi stanovi, a ne samo pojedine sobe ili pomoćne prostorije.

Ne prikazuju se stanovi u zgradama privremenog karaktera (barake i sl.), kao ni sobe ili stanovi u zgradama za stanovanje zajednica (zgrade za samce hotelskog tipa, domovi penzionera i sl.).

Stanovi koji se obnavljaju zbog ratnih oštećenja prikazuju se kao novi stanovi samo u slučaju ako su građeni od temelja, odnosno od prve etaže (prizemlja), bilo da su prethodno bili potpuno porušeni, bilo da su ostale djelimično sačuvane konstrukcije ili pročelja zgrade.

Pitanje 17. Predviđeni stanovi u zgradi prema projektu

U odgovarajuća polja upisuje se broj i površina svih stanova predviđenih u zgradi, bez obzira na to jesu li stanovi završeni, da li je izgradnja u toku ili je tek započeto kopanje temelja.

Podatak o ukupnom broju i površini stanova predstavlja zbir podataka datih u odgovorima na pitanja 18, 19 i 20.

Pitanje 18. Stanovi završeni prije izvještajne godine

U odgovarajuća polja upisuje se broj i površina stanova koji su završeni prije izvještajne godine i kao takvi prikazani u ranijim izvještajima, iako zgrada nije bila završena.

Pitanje 19. Stanovi završeni u izvještajnoj godini

U odgovarajuća polja upisuje se broj i površina stanova koji su završeni u izvještajnoj godini.

Završenim stanom smatra se samo onaj stan na kome su završeni svi predviđeni građevinski, instalacijski i završni radovi.

Završeni stanovi razvrstavaju se prema broju soba.

Soba je prostorija namijenjena za stanovanje, koja je od drugih prostorija stana odvojena stalnim zidovima, ima direktnu dnevnu svjetlost i čija površina pada iznosi najmanje 4 m². Direktnim dnevnim svjetlom smatra se svjetlo koje se dobiva kroz prozor na samoj prostoriji, a dolazi s otvorenog prostora (s ulice ili dvorišta), terase ili svjetlarnika. Sobe manje od 4 m² ne iskazuju se u ukupnom broju soba, iako se njihova površina uračunava u ukupnu površinu stana. Prema tome, tzv. pola sobe iskazuje se kao cijela soba, pa jednoiposoban stan treba razvrstati kao dvosoban; dvoiposoban stan kao trosoban itd.

Garsonijera je stan koji se sastoji od jedne sobe, kupaonice i predsoblja s malom tzv. čajnom kuhinjom (manjom od 4 m²) ili bez nje.

Jednosobni stan ima jednu sobu s kuhinjom od 4 m² ili više te drugim pomoćnim prostorijama ili bez njih, ili jednu sobu s kuhinjom manjom od 4 m², bez kupaonice, ali s ostalim pomoćnim prostorijama ili bez njih, ili jednu sobu bez kuhinje i kupaonice, ali s ostalim pomoćnim prostorijama većim od 6 m².

Garsonijere i jednosobni stanovi iskazuju se zajedno.

Dvosobni, trosobni i ostali višesobni stranovi imaju dvije ili više soba s pomoćnim prostorijama ili bez njih.

Pitanje 20. Broj stanova koji ostaju za izgradnju poslije izvještajne godine

U odgovarajuća polja upisuje se broj stanova u zgradi koji ostaju za izgradnju poslije izvještajne godine, bez obzira na to je li izgradnja tih stanova već započela ili nije.

Pitanje 21. Broj završenih stanova koji imaju kupatilo i zahod

Na osnovu podatka kod pitanja 19, u predviđena polja upisuje se broj završenih stanova u izvještajnoj godini koji imaju kupatilo i broj stanova koji imaju zahod. Smatra se da stan ima:

Kupatilo ako u stanu ima prostoriju u kojoj se nalazi kada ili tuš (ili i jedno i drugo) i u kojoj su uvedene instalacije vodovoda i kanalizacije;

Zahod ako u svom sastavu ima sanitarni uređaj bez obzira na to da li se nalazi u kupatilu ili u posebnoj prostoriji unutar stana.

Pitanje 22. Broj završenih stanova koji imaju kuhinju

Na osnovu podatka kod pitanja 19, u predviđena polja treba upisati koliko završenih stanova u izvještajnoj godini ima kuhinju površine 4 i više m², a koliko završenih stanova ima kuhinju manju od 4 m².

Kuhinja je posebna prostorija unutar stana, koja je prilikom izgradnje stana ili kasnijim građevinskim radovima predviđena (adaptirana) za kuhanje. Ukoliko se kuhinja sastoji od dva dijela, i to od dijela koji se koristi kao trpezarija i radnog dijela u kojem se kuha, a koji nisu odvojeni cijelim zidom, površina cijele prostorije smatra se kao površina kuhinje. Međutim, ako se uz kuhinju nalazi još i soba za dnevni boravak koja od kuhinje nije odvojena cijelim zidom, tada ta dva dijela treba odvojeno prikazati, tj. površinu dijela u kojem se kuha treba posmatrati kao kuhinju, a dio koji služi kao dnevni boravak treba uračunati u broj soba.

U P U T S T V O

ZA ISPUNJAVANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O ZGRADAMA GRAĐENIM U ORGANIZACIJI INDIVIDUALNIH VLASNIKA

(obrasci GRAĐ-11a i kontrolnik GRAĐ- 12 a)

PRAVNA OSNOVA ISTRAŽIVANJA

Statističko Godišnje istraživanje o građevinskim radovima sprovodi se na osnovu Statističkog programa Bosne i Hercegovine i entitetskih statističkih programa za period 2005-2008 i godišnjih Planova rada statističkih institucija u Bosni i Hercegovini.

CILJ ISTRAŽIVANJA

Godišnji izvještaj o zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika treba da obezbijedi podatke o zgradama, njihovoj završenosti, vrstama zgrada, građevinskoj veličini, lokaciji, opremljenosti instalacijama, kao i broju i površini stanova.

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Predmet istraživanja su sve zgrade na kojima su se u toku izvještajne godine izvodili građevinski radovi.

Pod zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika podrazumijevaju se zgrade koje su gradili vlasnici sopstvenom radnom snagom, uz pomoć tuđe radne snage, ili angažovanjem samostalnih privatnih preduzimača i zanatlija.

Ukoliko je zgradu djelimično gradilo građevinsko preduzeće (grubi građevinski radovi), a ostatak radova izvodio vlasnik zgrade, izvještaj se popunjava prema ovom uputstvu, s tim što podatak o vrijednosti, pitanje 8, treba da sadrži vrijednost radova koje je obavio vlasnik.

Izvještajem GRAĐ-11a ne prikupljaju se podaci o zgradama na kojima radove od početka do kraja građenja izvode građevinska preduzeća za račun individualnih vlasnika.

Vrsta zgrada

Obuhvataju se sve vrste zgrada prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata (KVGGO) iz sektora 1, „Objekti visokogradnje“, to jest sve stambene i nestambene zgrade.

Vrsta gradnje

Izvještajem se obuhvataju sve zgrade novogradnje i dogradnje, bez obzira na to da li je nadležni organ izdao dozvolu za gradnju, i to:

- zgrade koje imaju stanove (isključivo stambene, pretežno stambene i pretežno nestambene), kao i
- zgrade koje nemaju stanove, a građene su za obavljanje djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, zanatstva i poljoprivrede. Osim ovih, obuhvataju se i garaže ukoliko su građene kao posebne građevine, kao i vikend kuće. Ovim izvještajem obuhvataju se i stanovi koji su izgrađeni adaptacijom nestambenog prostora.

Ne obuhvataju se zgrade na kojima su rađene rekonstrukcije, adaptacije (osim adaptacija nestambenog prostora u stan) i velike opravke, niti zgrade koje se grade bez temelja a čiji su spoljni zidovi isključivo od dasaka ili pletara (tj. nije korišten tvrdi građevinski materijal). Ne obuhvataju se ni stambene zgrade od jedne sobe koja je manja od 4m². Dogradnja stambenih zgrada obuhvata se samo ako se dograđuje cijeli stan. Ukoliko se dograđuje soba ili neka pomoćna prostorija, izvještaj se ne popunjava, jer je u tom slučaju riječ o proširenju stana, a ne o izgradnji nove stambene jedinice. Ali, ukoliko se na stambenoj zgradi dograđuje lokal za obavljanje neke privredne djelatnosti, takve zgrade se obuhvataju izvještajem radi dobijanja informacija o izgradnji poslovnog prostora.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izvještaj GRAĐ-11a popunjava nadležni organ opštine za zgrade na svojoj teritoriji koje su građene u organizaciji individualnih vlasnika. Izvještajem GRAĐ-11a ne prikupljaju se podaci o

zgradama na kojima radove, od početka do kraja građenja, izvode građevinska preduzeća (svih oblika svojine) za račun individualnih vlasnika.

Pod zgradama građenim u organizaciji individualnih vlasnika podrazumijevaju se zgrade koje su gradili vlasnici sopstvenom radnom snagom, uz pomoć tuđe radne snage, ili angažovanjem samostalnih privatnih preduzimača i zanatlija. Ukoliko je zgradu djelimično gradilo građevinsko preduzeće (grubi građevinski radovi), a ostatak radova izvodio vlasnik zgrade, izvještaj se popunjava prema ovom uputstvu, s tim što se podatak o vrijednosti, pitanje 8, daje samo za dio radova koje je izvršio vlasnik.

OPŠTE UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRAZACA GRAĐ-11a i GRAĐ-12a

Za svaku zgradu (stambenu i nestambenu) popunjava se poseban obrazac GRAĐ-11a.

Svi obrasci GRAĐ-11a koji se odnose na područje jedne opštine upisuju se u jedan Kontrolnik Građ12a. Na obrazac Kontrolnika GRAĐ-12a upisuje se naziv opštine na čijem se području zgrade nalaze. Za zgrade započete u izvještajnoj godini treba u Kontrolniku upisati ukupan broj popunjenih obrazaca GRAĐ-11a, vrijednost izvedenih građevinskih radova, kao i ukupan broj i površinu završenih stanova.

Prilikom popunjavanja izvještaja treba koristiti **Klasifikaciju vrsta građevinskih objekata (KVGGO)**, koja je urađena za potrebe statističkih istraživanja u Bosni i Hercegovini tako što su preuzeti struktura i sadržaj svih nivoa Classification of Types of Construction – CC, koju je izradio Statistički ured Evropske unije (EUROSTAT).

U Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata (KVGGO) svi su građevinski objekti podijeljeni na dva osnovna sektora:

- sektor 1, „Objekti visokogradnje“, i
- sektor 2, „Objekti niskogradnje“.

U ovom statističkom istraživanju obuhvataju se samo oni građevinski objekti koji pripadaju sektoru 1, „Objekti visokogradnje“.

Objekti visokogradnje se klasificiraju prema nižem nivou (razredi), što znači da se u odgovarajuća polja na statističkim upitnicima upisuje četvorocifrena šifra objekta.

Kontrolnik GRAĐ-12a

U kontrolniku, na predviđene linije treba da se upiše naziv opštine na čijem su području zgrade za koje su popunjeni izvještaji GRAĐ-11a.

Zbirni pregled

Ukupan broj popunjenih obrazaca GRAĐ-11a (kol. 2) - Upisuje se ukupan broj popunjenih obrazaca GRAĐ-11a koji se odnose na područje iste općine.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u toku izvještajne godine u 000 KM - Podatak se dobija sabiranjem vrijednosti izvedenih građevinskih radova na svim zgradama na osnovu izvještaja GRAĐ-11a (pit. 8).

Ukupan broj i površina završenih stanova - Podaci se dobijaju sabiranjem broja odnosno površine završenih stanova iz izvještaja GRAĐ-11a, (pit. 17), koji su detaljnije definisani u uputstvu za popunjavanje izveštaja GRAĐ-11a.

Zbirni pregled po naseljenim mjestima

Podaci o zgradama građenim u režiji individualnih vlasnika se u okviru opštinesređuju po naseljenim mjestima.

Pošto se izvrši popunjavanje podataka za sve zgrade u okviru jednog naseljenog mjesta rade se "zbirni podaci za neseljeno mjesto", koji predstavljaju nekoliko naznačenih pokazatelja (naziv i šifra naseljenog mjesta, ukupan broj objekata, vrijednost izvršenih radova broj i površina završenih stanova), a služe za izradu prethodnih rezultata istraživanja GRAĐ-11a.

OBRAZAC GRAĐ-11a

Redni broj upitnika GRAĐ-11a u okviru opštine- Upisuje se redni broj upitnika GRAĐ-11a u okviru općine.

Redni broj upitnika odnosi se na sve zgrade obuhvaćene istraživanjem GRAĐ-11a u izvještajnoj godini. Znači, zgrade koje su započete ranijih godina i nisu završene do početka izvještajne godine daju se u vidu **spiska nezavršenih zgrada (listinga)** na kojima je potrebno upisati određene podatke u skladu s građevinskim aktivnostima na tim zgradama u toku godine za koju se prikupljaju podaci. Na spisku, svaka zgrada ima svoj redni broj unutar opštineodnosno naselja, koji se nalazi u prvoj koloni listinga. Posljednji redni broj na spisku predstavlja broj zgrada koje su ostale nezavršene. Taj broj treba da se poveća za jedan i da se upiše kao prvi redni broj upitnika na prvom izvještaju GRAĐ-11a koji se popunjava za zgrade započete u izvještajnoj godini.

Zatim se ostali upitnici numerišu u neprekidnom nizu.

Posljednji redni broj treba da bude jednak zbiru posljednjeg rednog broja sa spiska (listinga) i ukupnog broja novih upitnika i predstavlja ukupan broj zgrada na kojima su izvođeni građevinski radovi u toku izvještajne godine.

Ime i prezime vlasnika zgrade, ulica i kućni broj, upisuju se u predviđene kućice.

PODACI O ZGRADI

Zgrade su stalne građevine koje imaju krov i spoljne zidove, izgrađene su kao samostalne upotrebne cjeline koje pružaju zaštitu od vremenskih i drugih spoljnih uticaja, a namijenjene su za stanovanje, obavljanje neke djelatnosti ili za smještaj i čuvanje životinja, robe, opreme za različite proizvodne i uslužne djelatnosti itd. U ovom istraživanju zgradama se smatraju i građevine koje imaju krov, ali nemaju (sve) zidove, npr. nastrešnice, kao i građevine koje su pretežno ili potpuno smještene ispod površine zemlje, npr. skloništa, podzemne garaže, prodavnice i drugi poslovni prostori u podzemnim prolazima i sl.

Podaci o zgradi (i stanovima) iskazuju se samo za nove zgrade, obnovljene stare i urušene zgrade, dograđene i nadograđene zgrade, kao i kod promjene namjene nestambenog prostora u stambeni.

Za završene zgrade novogradnje podaci se daju prema stvarnom stanju a za nezavršene prema projektu ili ako nema projekta onda prema predviđanju vlasnika kakva će zgrada biti kao završena. Za dogradnju se podaci daju samo za dograđeni dio.

Pitanje 1. Lokacija zgrade - Upisuju se podaci o lokaciji zgrade, općina, mjesto, ulica i kućni broj, ako ga ima. Ukoliko naselje (ili dio naselja u kome se zgrada nalazi) nema ulice i/ili kućne brojeve, treba da se upiše ime dijela naselja (kvart) po kome može da se ustanovi gdje se ta zgrada nalazi.

Pitanje 2. Investitor radova - Na predviđenu liniju treba da se upiše ko je investitor. Ukoliko je investitor fizičko lice (građani pojedinci, privatnici), tada se na predviđenu liniju upisuju ime i prezime osobe, a ako je investitor pravno lice (preduzeće, državna tijela, ustanove itd.), tada se na predviđene linije upisuju poslovno ime pravnog lica (firme).

Pitanje 3. Godina izdavanja građevinske dozvole - Upisuje se godina kad je dozvola izdata (ukoliko zgrada nema građevinsku dozvolu upisati nule).

Pitanje 4. Da li je zgrada završena u izvještajnoj godini - Na ovo pitanje odgovar je „da“ ako su na zgradi završeni svi predviđeni građevinski radovi, zanatski radovi i instalacije, tako da zgrada može da se koristi za stanovanje. Međutim, ako neki od predviđenih radova nisu završeni, na ovo pitanje odgovar je „ne“. Izuzetno, zgrade koje su naseljene a kod kojih još nije završena fasada (a svi ostali predviđeni radovi su završeni) smatraju se završenim

Pitanje 5. Godina početka izgradnje zgrade - Upisuje se godina kad je otpočela izgradnja, dogradnja odnosno adaptacija nestambenog u stambeni prostor zgrade.

Pitanje 6. Vrsta radova na zgradi - Zaokružuje se jedan od navedenih odgovora.

Pod novogradnjom (šifra 1) podrazumijeva se izgradnja nove zgrade na mjestu gde nije postojala nikakva zgrada, ili je postojala pa je srušena. Novogradnjom se smatra i ponovna izgradnja, od temelja, zgrada koje su potpuno porušene zbog elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i slično, ili su bile toliko oštećene da su morale da budu potpuno srušene. U novogradnju se uključuje i obnova starih, urušenih i napuštenih zgrada. To su građevinski radovi kojima se najmanje jedan stan ili drugi prostori u zgradi potpuno obnavljaju uz korištenje bitnih dijelova postojeće konstrukcije, sačuvanih spoljnih zidova zgrada itd., iako su unutrašnje zidne i tavanke pregrade potpuno urušene (npr. zbog starosti zgrade, elementarnih nepogoda i sl.)

Ne obuhvataju se zgrade obnovljene u izvještajnoj godini koje su imale samo (manja ili veća) oštećenja usljed elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i slično (npr. urušene krovne konstrukcije, porušen dio zida, bez prozora, vrata i sl.).

Pod dogradnjom (šifra 2) podrazumijeva se doziđivanje na postojeću zgradu, i to u horizontalnom smjeru (proširivanje) i u vertikalnom smjeru (doziđivanje novih katova). To su građevinski radovi kojima se dobijaju nove upotrebne cjeline uz postojeće građevine ili na njima, kao npr. potpuno novi stan ili poslovni prostor.

Ne obuhvata se proširenje postojećih građevina, upotrebni cjelina, npr. dogradnja pojedinih soba u postojećem stanu ili poslovnom prostoru.

Pod adaptacijom (šifra 3) podrazumijeva se promjena namjene nestambenog prostora u stambeni. To su građevinski radovi kojima se postojećem nestambenom prostoru u zgradi (npr. tavanke ili podrumski prostor koji do tada nije bio uređen za stanovanje, garaže, prostor u kojem se obavljala neka proizvodna ili uslužna djelatnost) mijenja namjena odnosno on postaje stambeni (jedan ili više stanova).

Pitanje 7. Potpuni naziv i šifra objekta - Na linije ispod pitanja upisuje se kratak opis objekta, iz kog se vidi pretežna namjena novog objekta ili dograđenog dijela, a prema nazivima vrste objekata visokogradnje u **Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata**.

U predviđena šifarska polja upisuje se četverocifrena šifra građevine iz Klasifikacije vrsta građevinskih objekata. U slučaju promjene namjene nestambenog prostora u stanove, novonamijenjeni dio razvrstava se u odgovarajući dio 11 „Stambene zgrade“.

Pitanje 8. Vrijednost izvršenih građevinskih radova na zgradi u izvještajnoj godini, u hilj. KM

- Podatak o vrijednosti izvršenih radova u izvještajnoj godini treba da sadrži:

- a) Vrijednost cjelokupnog građevinskog i zanatskog materijala koji je utrošen u godini, bez obzira na to da li je materijal kupljen, ili je upotrebljen materijal od neke porušene zgrade ili je vlasnik, koji gradi zgradu, uzeo građu iz svoje šume ili je sam pravio opeku i sl. Vrijednost utrošenog materijala koji nije kupljen treba da se procijeni prema važećim cijenama u konkretnom mjestu;
- b) Ukupan iznos koji je u izvještajnoj godini plaćen radnicima za njihov rad na građenju zgrade, kao i procijenjenu vrijednost rada vlasnika i njegovih ukućana, srodnika i sl.;
- c) Troškove transporta materijala, u koje se uključuju i procijenjeni troškovi transporta ukoliko je transport obavljao sam vlasnik;

U ukupnu vrijednost radova ne uračunava se:

- pribavljanje i komunalno opremanje zemljišta na kome se gradi zgrada
- vrijednost radova koje je obavilo preduzeće ukoliko je djelimično učestvovalo u izgradnji zgrade.

Pitanje 9. Građevinska veličina zgrade - Podaci o veličini za zgrade novogradnje daju se za cijelu zgradu, a za dogradnju, odnosno adaptaciju, daju se podaci o veličini onog dijela zgrade koji se dograđuje ili kome se mijenja namjena. Za nezavršene zgrade daje se veličina zgrade prema projektu, a za završene unosi se veličina zgrade prema stvarnom stanju. Pitanje o građevinskoj veličini odnosi se na dimenzije zgrade, tj. na dužinu, širinu i visinu (u metrima), a odgovor se upisuje na predviđene linije. Bruto površina izražava se u m^2 , a zapremina u m^3 .

Bruto površina zgrade (m^2) je zbir površina svih etaža u zgradi koje su obuhvaćene spoljnim zidovima, uključujući i debljinu spoljnih zidova. Obuhvataju se etaže čiji je pod ispod površine srednje kote okolnog terena, kao i prizemlja i sve etaže iznad prizemlja, uključujući površine stepeništa, liftova, hodnika, ulaza, prolaza i sl., a isključuju se površine balkona.

Bruto zapremina zgrade (m^3) je zbir zapremine svih natkrivenih dijelova zgrade, uključujući spoljne zidove. Izračunava se tako što se građevinska bruto površina odgovarajućih dijelova zgrade množi s visinom tih dijelova. Početna kota visine zgrade (ili dijelova zgrade) računa se od površine poda podruma ili druge najniže etaže u zgradi do srednje visine krovne konstrukcije, odnosno za zgrade s ravnim krovom ili terasom koja je ujedno tavanica najvišeg kata uzima se kota gornje površine ravnog krova ili terase.

Prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata, području „Objekti visokogradnje“ pripadaju i silosi i rezervoari čija se zapremina prikazuje samo u m^3 . Zapremina rezervoara i silosa je zapremina šupljine tih građevina, bez debljine spoljnih zidova i obloga.

Navedene definicije fizičkih jedinica mjere su opšti statistički standardi za prikazivanje veličine zgrade koje preporučuju Evropska statistika i UN/Ekonomska komisija za Evropu.

U pojedinačnim slučajevima za izračunavanje bruto površine ili zapremine zgrade za koje ovdje nije dat detaljniji opis, izvještajna jedinica primijenit će važeće građevinske standarde, pri čemu treba da vodi računa o tome da oni bitno ne odstupaju od navedenih evropskih standarda.

Pitanje 10. Namjena zgrade

Za zgrade koje se dograđuju ili kod adaptacije nestambenog prostora u stanove, namjena zgrade određuje se prema dograđenom ili adaptiranom dijelu.

Isključivo stambena zgrada (šifra 1) je ona zgrada koja je u cjelini namijenjena za stanovanje i nema prostorije za obavljanje bilo kakve djelatnosti, ali može da ima garaže i druge zajedničke prostorije koje su namijenjene za potrebe korisnika stanova.

Isključivo stambena zgrada mora da ima šifru stambene zgrade kod pitanja 7, „Potpuni naziv i šifra objekta“, i odgovore na pitanja „Podaci o stanovima“ (pitanja od 15. do 20). Zgrade u kojima se nestambeni prostor pretvara u stanove, tj. sve one zgrade koje kod pitanja 6, „Vrsta radova na zgradi“, imaju odgovor 3, dobijaju šifru u okviru oblasti „11“ (KVGGO).

Pretežno stambena zgrada (šifra 2) je zgrada u kojoj preko 50% korisne površine zauzimaju stanovi i prostorije koje služe korisnicima stanova (garaže stanara, ostave), a korisni prostor namijenjen za obavljanje djelatnosti manji je od 50%. Ukoliko je tačno 50% površine namijenjeno za stanovanje, a 50% je poslovni prostor, zgrada se takođe razvrstava u ovu grupu.

Ove zgrade kod pitanja 7, „Potpuni naziv i šifra objekta“, moraju da imaju šifru stambene zgrade i odgovore na pitanja „Korisna površina poslovnog prostora“ i „Podaci o stanovima“.

Pretežno nestambena zgrada (šifra 3) je zgrada u kojoj pretežnu površinu, preko 50%, zauzimaju prostorije namijenjene za obavljanje jedne ili više djelatnosti, tj. stambeni prostor zauzima manje od 50% korisne površine zgrade.

Pretežno nestambena zgrada kod pitanja 7, „Potpuni naziv i šifra objekta“ mora da ima šifru nestambene zgrade (dobijaju šifru u okviru oblasti „12“ (KVGGO)), i odgovore na pitanja „Korisna površina poslovnog prostora“ i „Podaci o stanovima“.

Isključivo nestambena zgrada (šifra 4) u cjelini je namijenjena za obavljanje neke djelatnosti, odnosno u svom sastavu nema prostorija namijenjenih za stanovanje.

Ove zgrade na pitanje 7, „Potpuni naziv i šifra objekta“, moraju da imaju šifru nestambene zgrade (dobijaju šifru u okviru oblasti „12“ (KVGGO)) i odgovor na pitanje „Korisna površina nestambenog prostora“, a ne smiju imati odgovore na pitanja „Podaci o stanovima“.

Vikend kuće (stanovi za odmor) (šifra 5) je porodična kuća ili druga zgrada u kojoj su svi stanovi izgrađeni za odmor. Po pravilu, investitor ili kupac ovih stanova je privatno lice koje ih koristi za sopstvene potrebe.

Ove zgrade moraju da imaju šifru stambene zgrade (dobijaju šifru u okviru oblasti „11“ (KVGGO)) i odgovore na pitanja „Podaci o stanovima“.

Ovde se ne smiju svrstati apartmani i druge zgrade za smještaj gostiju, čiji su investitori pravna ili fizička lica koja se bave ugostiteljskom djelatnošću. Takve zgrade spadaju u „isključivo nestambene zgrade“ i kod pitanja 7, „Potpuni naziv i šifra objekta“, imaju šifru „Hoteli i slične zgrade“.

Napominjemo da se „Zgrade za stanovanje zajednica“ (KVGGO, šifra 1130) svrstavaju u „isključivo stambene zgrade“.

Pitanje 11. Način gradnje - Odgovara se zaokruživanjem broja pored jednog od ponuđenih odgovora.

Tradicionalni sistem građenja (šifra 1) karakteriše primjena tradicionalnih građevinskih materijala kao što su: opeka, kamen, beton i slično, na tradicionalni (zanatski) način, a sa upotrebom samo osnovnih prefabrikata („monta“ i drugi nosači, nadprozornici i nadvratnici i sl.).

Pod polumontažnim sistemom (šifra 2) podrazumijeva se građenje pod kojim se manje od 50% građevine izvodi od građevinskih montažnih elemenata koji se ugrađuju najčešće suhim postupkom, uz minimum mokrih procesa.

Pod montažnim sistemom (šifra 3) podrazumijeva se građenje u kojem se 50% i više građevine izvodi od prethodno proizvedenih građevinskih montažnih elemenata koji se na gradilištu pojavljuju i ugrađuju najčešće suhim postupkom.

Pitanje 12. Broj etaža u zgradi - U predviđena polja upisuje se broj etaža ispod i iznad zemlje.

U prvo polje, ispod zemlje, upisuje se broj katova ispod nivoa srednje kote okolnog terena, i to za podrum i suterene u stambenim i poslovnim zgradama, podzemne garaže, poslovne prostore u podzemnim prolazima, skloništa itd.

Podrum je etaža čiji se pod nalazi ispod površine zemljišta koje okružuje zgradu, na dubini većoj od 1m.

Suteren je etaža čiji se pod nalazi ispod površine zemljišta koje okružuje zgradu, na dubini manjoj od 1m.

U drugo polje, iznad zemlje, upisuje se najviša etaža iznad srednje kote okolnog terena. Tako, npr., ako zgrada ima samo prizemlje, upisuje se 00; ako ima prizemlje i prvi kat, upisuje se 01; za prizemlje, prvi i drugi kat upisuje se 02, itd.

Prizemlje je prva etaža u zgradi iznad podruma i suterena ili iznad nivoa srednje kote okolnog terena (ako zgrada nema podruma) u kome se nalaze izgrađene stambene ili poslovne prostorije.

Potkrovlje se, po pravilu, ne ubraja u katove, međutim, ako je u tom prostoru izgrađen stan ili poslovni prostor, tada se prikazuje kao slijedeća etaža iznad zadnjeg kata zgrade.

Ako zgrada ima međukat, između prizemlja i prvog kata, a to je obično u slučajevima kada su u dijelu prizemlja lokali, treba ga računati kao prizemlje jer je konstruktivno povezan s prizemljem, a od prvog kata ga dijeli zajednička međukatna konstrukcija ili zajednička tavanica. Polukatovi se javljaju u slučajevima kada zgrada ima jedan ili više katova, a horizontalna podjela na katove nije sprovedena u jednoj ravni kroz cijelu zgradu. Obično je podjela urađena na polovini zgrade, a razlika u visini poda jednog i drugog dijela je pola visine kata tako da se dva polukata koje spaja donji stepenišni krak smatraju jednim katom.

Katovi se broje s najviše strane zgrade. Ako zgrada nema na cijeloj visini isti broj katova, broj katova računa se prema najvišem dijelu.

Kad je riječ o zgradama na kojima se radi dogradnja, odgovara se prema tome šta se dograđuje. Ako se prizemlje dograđuje u horizontalnom smjeru (proširenje), odgovara se „prizemna“, ako se dograđuje prvi kat, odgovara se „jednokatna“, itd.

Pitanje 13. Instalacije u zgradi - Zgrada ima instalacije vodovoda, kanalizacije i centralnog grijanja ako su instalacije ugrađene u čitavoj zgradi ili dijelu zgrade. Za zgrade koje se dograđuju ili kojima se mijenja namjena odgovara se samo za dograđeni, odnosno adaptirani dio. Kod završenih zgrada odgovor se upisuje prema postojećem stanju, a kod nezavršenih zgrada upisuju se odgovarajuće instalacije predviđene projektom. Na pitanja se odgovara zaokruživanjem broja pored jednog od ponuđenih odgovora.

Vodovod - Odgovor „da“ (šifra 1) daje se kada u stanu, odnosno zgradi, postoje vodovodne instalacije bez obzira na to da li su priključene na javni vodovod, na hidrofor ili specijalne pumpe ili se voda dovodi slobodnim padom. Odgovor „ne“ (šifra 2) daje se kada u stanu, odnosno zgradi, nisu postavljene vodovodne instalacije.

Kanalizacija - Odgovor „da“ (šifra 1) daje se kada u stanu, odnosno zgradi, postoje kanalizacione instalacije bez obzira na to da li su priključene na javnu kanalizacionu mrežu ili neki drugi uređaj ili način odvođenja (septička jama i slično). Odgovor „ne“ (šifra 2) daje se kada u stanu nisu postavljene kanalizacione instalacije.

Centralno grijanje - Odgovor se daje tako što se zaokruži jedan od ponuđenih odgovora koji se odnosi na način isporuke toplote, i to:

- daljinsko, ako se toplota isporučuje iz javne toplane (šifra 1)
- etažno u zgradi (ili stanovima), ako se prostorije u zgradi griju toplotom isporučenom iz zajedničke kotlovnice u zgradi (koja može grijati jednu zgradu ili nekoliko njih) ili je predviđeno etažno grijanje pojedinih stanova ili poslovnih prostorija (šifra 2) i
- nema, ako ni u jednom dijelu zgrade nisu predviđene odnosno ugrađene instalacije centralnog grijanja (šifra 3).

Lift - Odgovor „da“ (šifra 1) daje se ukoliko bar u jednom ulazu zgrade postoji lift (ili više liftova). Odgovor „ne“ (šifra 2) daje se ako u zgradi ne postoji lift.

Pitanje 14. Korisna površina poslovnog prostora, m² - Podatak o korisnoj površini poslovnog prostora u zgradi upisuje se za nove zgrade i dograđene dijelove.

Na predviđene linije na obrascu upisuje se podatak o korisnoj površini nestambenih prostora u zgradi, bez obzira na to da li se one nalaze u isključivo ili pretežno nestambenoj zgradi ili u pretežno stambenoj zgradi. Pod nestambenim prostorima podrazumijevaju se prostorije u kojima se obavlja proizvodnja ili se pružaju različite usluge (ugostiteljstvo, trgovina, lične usluge, za poljoprivredne svrhe, i drugo), kancelarijske prostorije bilo koje namjene, uključujući upravu i banke, ljekarske ordinacije, prostorije u kojima se obavlja naučna, školska ili kulturna djelatnost itd.

Korisna površina nestambenog prostora je površina poda mjerena unutar zidova tih prostorija. Isključuju se površine podruma i potkrovlja koje nisu uređene kao poslovni prostor, zatim površine garaža koje ne služe za obavljanje djelatnosti, kotlovnica, ostava i stepeništa.

Ukoliko je zgrada namijenjena isključivo za stanovanje ili je riječ o zgradi isključivo sa stanovima za odmor, kod ovog pitanja ne može da postoji podatak.

PODACI O STANOVIMA

Stanom se smatra svaka građevinski povezana cjelina namijenjena za stanovanje, koja se sastoji od jedne ili više soba sa odgovarajućim pomoćnim prostorijama (kuhinja, ostava, predsoblje, kupatilo, klozet i sl.) ili bez pomoćnih prostorija, i ima jedan ili više posebnih ulaza direktno iz hodnika, sa stepeništa, iz dvorišta ili sa ulice.

Korisna površina stana (m^2) je podna površina stana mjerena unutar zidova stana. Ukupna korisna površina stana je zbir površina podova svih soba, kuhinje, kupatila, klozeta, hodnika i ostalih pomoćnih prostorija u sastavu stana. Isključuju se površine podruma i potkrovlja koji nisu uređeni kao stan ili dio stana, zatim površine garaža, kotlovnica, ostava (npr. u porodičnim kućama) i sl., kao i stepeništa i druge zajedničke prostorije u zgradama s više stanova.

Ukoliko se daju podaci o stanovima u porodičnim kućama, u korisnu površinu stana ne smiju da se uračunavaju površine podruma, tavana, stepeništa, ili hodnika koji povezuju dva stana (osim ako povezuju prostorije istog stana), kao i površine garaža, kotlovnica i ostava.

Za stanove u zgradama koji se dograđuju, ili kod adaptacije nestambenog prostora u stambeni, unose se podaci samo u slučaju ako se dograđuju ili adaptiraju kompletni stanovi. Međutim, ako se dograđuje jedna ili više soba ili neke pomoćne prostorije tako da se ne povećava broj stanova nego samo proširuje postojeći stan, onda se podaci o toj dogradnji ne unose.

Ne prikazuju se stanovi u zgradama privremenog karaktera (barake i sl.), kao i sobe ili stanovi u zgradama za stanovanje zajednica (zgrade za samce - hotelskog tipa, domovi penzionera i sl.).

Pitanje 15. Predviđeni stanovi u zgradi prema projektu - Kao odgovor na ovo pitanje daje se podatak o broju i površini svih predviđenih stanova u zgradi, što znači, kako onih koji su već završeni tako i onih čija je izgradnja u toku ili još nije počela. Ovaj podatak treba da predstavlja zbir podataka datih u odgovorima na pitanja br. 16, 17 i 18. Odgovor na ovo pitanje moguće je dati samo kad je riječ o onim zgradama za koje je kod pitanja br. 10 zaokružen odgovor 1,2,3 ili 5.

Pitanje 16. Stanovi završeni prije izvještajne godine - Prilikom davanja odgovora na ovo i slijedeće pitanje treba imati u vidu šta se prema metodologiji ovoga izvještaja smatra završenim stanom.

Završenim stanom smatra se samo onaj stan na kome su završeni svi predviđeni građevinski radovi, zanatski radovi i instalacije. Kod ovog pitanja daju se podaci za stanove u zgradi koji su završeni prije izvještajne godine, tj. za stanove koji su prikazani kao završeni u ranijim godišnjim izvještajima. ,

Pitanje 17. Stanovi završeni u izvještajnoj godini - U odgovarajuća polja upisuju se broj i površina stanova završenih u izvještajnoj godini. Odgovori na ovo pitanje daju se samo za završene stanove u izvještajnoj godini, prema navedenoj vrsti stana, ali imajući u vidu šta se smatra završenim stanom. Stanovi koji su u potpunosti ili djelimično naseljeni, iako na njima nisu završeni svi predviđeni građevinski i zanatski radovi i instalacije, ne smatraju se završenim. Kod isključivo stambenih zgrada koje imaju samo jedan stan, stan se može iskazati kao završen samo u slučaju ako je i zgrada iskazana kao završena kod pitanja br. 4 u ovom upitniku.

Završeni stanovi se prikazuju prema vrsti stana, pri čemu se vrsta stana određuje prema broju soba.

Soba je prostorija namijenjena za stanovanje, koja je od drugih prostorija stana odvojena stalnim zidovima i ima direktnu dnevnu svjetlost, a čija površina poda iznosi najmanje 4 m^2 . Direktnim dnevnim svjetlom smatra se svjetlo koje se dobija kroz prozor na samoj prostoriji, a dolazi sa

otvorenog prostora (sa ulice ili dvorišta), terase ili svjetlarnika i slično.

Kod jednoiposobnih stanova, tzv. pola sobe prikazuje se kao cijela soba, pa jednoiposoban stan treba razvrstati kao dvosoban. Isto važi za dvoiposobne, troiposobne i ostale slične stanove. Sobe manje od 4 m² ne prikazuju se u ukupnom broju soba, iako se njihova površina uračunava u ukupnu površinu stana.

Garsonijera je stan od jedne sobe, kupatila i predsoblja s malom, tzv. čajnom kuhinjom (manjom od 4 m²) ili bez nje.

Jednosoban stan može da ima jednu sobu i kuhinju od najmanje 4 m², a može da ima i druge pomoćne prostorije ili jednu sobu i kuhinju manju od 4 m², bez kupatila, ali sa ostalim pomoćnim prostorijama ili bez njih, ili jednu sobu bez kuhinje i kupatila, ali sa ostalim pomoćnim prostorijama. Garsonjere i jednosobni stanovi prikazuju se zajedno.

Dvosobni, trosobni, četvorosobni, petosobni i višesobni stan ima dvije, tri, četiri, pet ili više soba s pomoćnim prostorijama ili bez njih.

Pitanje 18. Stanovi koji ostaju za izgradnju poslije izvještajne godine - Kod ovog pitanja prikazuju se broj i površina svih stanova koji ostaju za izgradnju poslije izvještajne godine bez obzira na to da li je izgradnja tih stanova već otpočela ili još nije (npr. izgrađeni su samo temelji).

Pitanje 19. Broj stanova završenih u izvještajnoj godini koji imaju klozet i zahod - Na osnovu podatka kod pitanja 17, u predviđena polja upisuje se broj završenih stanova u izvještajnoj godini koji imaju zahod i broj stanova koji imaju kupatilo. Smatra se da stan ima:

Kupatilo ako u stanu ima prostoriju u kojoj se nalazi kada ili tuš (ili i jedno i drugo) i u kojoj su uvedene instalacije vodovoda i kanalizacije;

Zahod ako u svom sastavu ima sanitarni uređaj bez obzira na to da li se nalazi u kupatilu ili u posebnoj prostoriji unutar stana.

Pitanje 20. Broj stanova završenih u izvještajnoj godini koji imaju kuhinju

Na osnovu podatka kod pitanja 17, u predviđena polja treba upisati koliko završenih stanova u izvještajnoj godini ima kuhinju površine 4 i više m², a koliko završenih stanova ima kuhinju manju od 4 m².

Kuhinja je posebna prostorija unutar stana, koja je prilikom izgradnje stana ili kasnijim građevinskim radovima predviđena (adaptirana) za kuhanje. Ukoliko se kuhinja sastoji od dva dijela, i to od dijela koji se koristi kao trpezarija i radnog dijela u kojem se kuha, a koji nisu odvojeni cijelim zidom, površina cijele prostorije smatra se kao površina kuhinje. Međutim, ako se uz kuhinju nalazi još i soba za dnevni boravak koja od kuhinje nije odvojena cijelim zidom, tada ta dva dijela treba odvojeno prikazati, tj. površinu dijela u kojem se kuha treba posmatrati kao kuhinju, a dio koji služi kao dnevni boravak treba uračunati u broj soba.

**UPUTSTVO O NAČINU PRIKUPLJANJA (AŽURIRANJA) PODATAKA
ZA GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O ZGRADAMA GRAĐENIM U ORGANIZACIJI
INDIVIDUALNIH VLASNIKA U IZVJEŠTAJNOJ GODINI**

(GRAD-11a, za zgrade koje su u prethodnoj godini ostale nezavršene)

Spisak nezavršenih zgrada (listing) predstavlja sve nezavršene zgrade iz prethodne godine. Podaci o nezavršenim zgradama dobijeni su na osnovu izvještaja iz godine prije izvještajne, kao i iz ranijih godina. Za svaku nezavršenu zgradu data su samo pitanja koja su podložna promjenama.

Za podatke na listingu koji se popunjavaju na osnovu ovog uputstva važi i uputstvo za popunjavanje izvještaja GRAĐ-11a.

Podaci na Spisku nezavršenih zgrada (listingu) dati su po područnim odjeljenjima. Unutar područnih odjeljenja zgrade su sortirane po općinama tog odjeljenja. Nazivi područnog odjeljenja i općine dati su iznad zaglavlja. U okviru općine su naseljena mjesta, i u svakom naselju izlistane su sve zgrade koje su u prethodnoj godini ostale nezavršene i o kojima treba da se daju novi podaci za izvještajnu godinu. Posljednji redni broj spiska (kolona 1) kod svake općine predstavlja ukupan broj nezavršenih zgrada u prethodnoj godini za tu općinu.

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE (AŽURIRANJE) SPISKA

Podaci na Spisku nezavršenih zgrada, gdje je svaka zgrada prikazana u dva reda, predstavljaju sve zgrade koje nisu završene u prethodnoj godini.

U prvom redu su redni broj za izvještajnu godinu i redni broj iz prethodne, zatim ime i prezime vlasnika, ulica i kućni broj i, u zagradi, godina početka izgradnje te zgrade, kao i njena šifra prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata.

U drugom redu su podaci koji treba da se popune tako što se stari podatak precrtava i iznad njega upiše novi.

1. Redni broj upitnika (kol. 1, prvi red) - predstavlja redni broj zgrade (izvještaja) u okviru općine, odnosno njenu identifikaciju u izvještajnoj godini - NE SMIJE DA SE MIJENJA.

2. Redni broj iz 2006. godine (kol. 2, prvi red) - predstavlja redni broj zgrade (izvještaja) za 2006. godinu i treba da omogući povezivanje zgrada iz prethodne godine s tekućom.- NE TREBA DA SE MIJENJA.

3. Ime i prezime vlasnika zgrade, adresa vlasnika zgrade (kol. 3, prvi red) - ne treba da se mijenjaju, sem ako su pogrešni.

Poslije adresnih podataka, u zagradi se nalaze godina početka izgradnje i šifra zgrade (prema Klasifikaciji vrsta građevinskih objekata) da bi se vidjelo kad je izgradnja započeta i o kakvoj vrsti zgrade je riječ.

Svi slijedeći podaci nalaze se u drugom redu i njih treba upisati ondje gdje je bilo promjena, a obavezno kod pitanja Vrijednost izvršenih građevinskih radova (kol. 6) .

4. Godina izdavanja građevinske dozvole (kol. 4) - Tamo gdje su na listingu nule treba da se upiše godina kada je dozvola izdata ukoliko greškom nije bila upisana ili je dobijena u izvještajnoj godini.

5. Da li je zgrada završena (kol. 5) - Ako zgrada nije završena, ostaje 0 ili se precrtava i iznad upisuje 1 ako je zgrada završena u izvještajnoj godini.

6. Vrijednost izvršenih radova, hilj. KM. (kol. 6) - Na listingu tu su nule koje se precrtavaju i obavezno upisuje Vrijednost izvršenih radova u izvještajnoj godini, u hiljadama KM.

7. Korisna površina nestambenih prostorija (kol. 7) - Na listingu je data korisna površina nestambenih prostorija koja ne treba da se mijenja, osim ako je pogrešna.

(Napomena: Ako u zgradi pored nestambenih [poslovnih] prostorija postoje i stanovi koji su završeni a poslovni prostor nije, zgrada se smatra završenom.)

8. Predviđeni stanovi prema projektu (kol. 8) - Na listingu su u ovoj koloni dati podaci o broju i površini stanova koji ne treba da se mijenjaju, osim u slučajevima kada je promijenjen projekat.

9. Stanovi završeni prije (kol. 9) - Na listingu su u ovim kolonama dati podaci o broju i površini stanova koji su završeni prije izvještajne godine i oni ne treba da se mijenjaju.

10. Stanovi završeni u posmatranoj godini (kol. 10-16) - Na listingu tu su nule koje se precrtavaju ako postoje završeni stanovi u izvještajnoj godini, zatim se upisuju njihov broj i površina - ukupno i prema vrsti stana.

11. Stanovi koji su ostali za izgradnju (kol. 17) - Na listingu su u ovim kolonama dati podaci o broju i površini stanova koji nisu završeni do kraja prethodne godine. Promjene na ovim poljima postoje kada su u izvještajnoj godini neki ili svi stanovi završeni. Ukoliko u izvještajnoj godini nije završen nijedan stan, ovi podaci ostaju nepromijenjeni.

Napomena: Predviđeni stanovi prema projektu (kolona 8) treba da predstavljaju zbir podataka datih u odgovorima na pitanja u kolonama 9, 10 i 17.

12. Broj završenih stanova u izvještajnoj godini koji imaju kupatilo (kol. 18) - Upisuje se broj stanova završenih u izvještajnoj godini koji imaju kupatilo.

13. Broj završenih stanova u izvještajnoj godini koji imaju zahod (kol. 19) - Upisuje se broj stanova završenih u izvještajnoj godini koji imaju zahod.

Ako se kod imena i prezimena vlasnika zgrade pojavi znak:

- Δ - znači da se ta zgrada gradi već 8 godina,
- ΔΔ - znači da se ta zgrada gradi već 9 godina i
- ΔΔ Δ - znači da se ta zgrada gradi 10 i više godina.

Takve zgrade treba da se provjere i završe jer su one vjerovatno i stvarno završene. Ako, ipak, nisu završene, treba da se napiše šta je razlog tako duge gradnje.

UPUTSTVO ZA PROMJENU NASELJA:

Promjena naselja - Ako je neka zgrada pogrešno locirana (pogrešno naselje), tada važi sljedeći postupak:

- a) U naselju gdje se zgrada nalazi precrtava se cijeli red;
- b) Zatim se za tu zgradu popunjava novi obrazac GRAĐ-11a, daje mu se novi redni broj u okviru opštinekojoj to naselje odnosno zgrada stvarno pripada, i na dnu obrasca upisuje se naselje i redni broj gdje se zgrada ranije nalazila .

